

Univerzita Karlova v Praze

Pedagogická fakulta

**Možnosti financování provozních nákladů
středních škol**

Jméno a příjmení autora: Marie Moníková
Název katedry: Centrum školského managementu
Vedoucí bakalářské práce: RNDr. Jana Marková
Studijní program: Školský management

Rok: 2012

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
PEDAGOGICKÁ FAKULTA
Centrum školského managementu

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE akademický rok 2011/2012

Jméno a příjmení studenta: **Marie Moníková**

Studijní program: **Specializace v pedagogice**

Studijní obor: **Školský management**

Název tématu práce v českém jazyce:

Možnosti financování provozních nákladů středních škol

Název tématu práce v anglickém jazyce:

Options for financing the operational costs of secondary schools

Pokyny pro vypracování:

Závěrečná bakalářská práce byla zadána v souladu s metodickým materiálem pro závěrečné bakalářské práce vydaným ČŠM PedF UK v Praze v roce 2011.

Práce bude vypracována na základě schváleného ideového a dále rozpracovaného prováděcího projektu, který byl vypracován studentem a uložen na moodle.

Student je povinen dodržet stanovený cíl a téma práce a realizovat výzkumný postup v souladu s cílem. V interpretaci získaných dat i při stanovení závěru musí postupovat objektivně, formální stránka a citování literatury bude odpovídat pokynům v uvedeném materiálu.

Práce musí splňovat kritéria pro závěrečné bakalářské práce, autor tím dokládá dostatečnou kompetentnost pro další odbornou činnost.

Vedoucí bakalářské práce: **RNDr. Jana Marková**

Předpokládaný rozsah bakalářské práce¹: **40 normostran**

Datum zadání práce: **08. 11. 2011**

Předběžný termín odevzdání práce: **15. 06. 2012**

V Praze dne: **23. 02. 2012**

.....
vedoucí katedry

---

¹ Minimální rozsah bakalářské práce činí standardně 40 normostran (72 000 znaků vč. mezer) vlastního textu.

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Možnosti financování provozních nákladů středních škol“ vypracovala pod vedením vedoucího bakalářské práce samostatně za použití v práci uvedených pramenů a literatury. Dále prohlašuji, že tato bakalářská práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

Datum 9.6.2012

.....
podpis

Ráda bych touto cestou vyjádřila poděkování RNDr. Janě Markové za její cenné rady a trpělivost při vedení mé bakalářské práce.

.....

Podpis

NÁZEV:

Možnosti financování provozních nákladů středních škol

AUTOR:

Marie Moníková

KATEDRA (ÚSTAV)

Centrum školského managementu

VEDOUcí PRÁCE:

RNDr. Jana Marková

ABSTRAKT:

Závěrečná bakalářská práce analyzuje finanční zdroje provozních nákladů středních škol. Teoretická část je věnována kompetencím zřizovatele při financování středních škol a kompetencím ředitele školy. Jsou zde vysvětleny odborné ekonomické pojmy z oblasti financování středního školství. Je zde popsán průběh sestavování rozpočtu, shrnuty finanční toky a vysvětlena problematika daně z přidané hodnoty. Výzkumná část závěrečné práce vychází z provedeného dotazníkového šetření. V dotazníkovém šetření jsem zjišťovala, zda školy využívají k financování všechny dostupné zdroje, zda mají příjmy v hlavní činnosti, zda provozují doplňkovou činnost a v jakých oborech, zda jsou školy plátcí daně z přidané hodnoty. Dotazníkové šetření bylo uskutečněno v rámci náhodně oslovených středních škol, zřizovaných krajem. Praktická část výzkumného šetření přináší informace o problémech, se kterými se školy v oblasti financování setkávají. Závěrečná práce podává přehled o přidělování finančních prostředků středním školám a vysvětluje možnosti získávání finančních prostředků pro střední školy.

KLÍČOVÁ SLOVA:

příspěvková organizace, financování, rozpočet, náklady a výnosy, doplňková činnost, daň z přidané hodnoty

TITLE:

Options for financing the operational costs of secondary schools

AUTHOR:

Marie Moníková

DEPARTMENT:**SUPERVISOR:**

RNDr. Jana Marková

ABSTRACT:

Final thesis analyzes financial sources of operating cost of secondary schools. Theoretical part is paid to competencies of the founder in funding of secondary schools and to competencies of schools head. There are explained technical economic terms from financing of secondary schools. In thesis is described process compilation of budget, summary of cash flow and explained problematic value added tax. Research part of final thesis is based on make survey. In survey I investigated, if schools are using all of the available sources for financing and if they have revenues in the main activity, if they operate an additional activity and in which domain, whether schools are payers of VAT. Survey was based on randomly asked high schools, established by the Region. Practical part of research investigation brings information about problems, which are presented in front of schools problems in financial are. Thesis served summary of allocation of funds high schools and explains the choices of raising funds for secondary schools.

KEYWORDS:

contributory organization, financing, budget, costs and revenues, additional activity, VAT (value added tax)

Obsah

OBSAH	7
ÚVOD.....	9
1 KOMPETENCE ZŘIZOVATELE STŘEDNÍCH ŠKOL A KOMPETENCE ŘEDITELE ŠKOLY....	11
1.1 KOMPETENCE ZŘIZOVATELE PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE	11
1.1.1 Zřizovací listina středních škol zřizovaných jako příspěvkové organizace	12
1.1.2 Kompetence ředitele střední školy.....	13
1.2 OSTATNÍ ZŘIZOVATELÉ	13
2 FINANCOVÁNÍ ŠKOLSTVÍ.....	14
2.1 PŘÍMÉ NÁKLADY	15
2.2 FINANCOVÁNÍ PROVOZNÍCH NÁKLADŮ	15
2.2.1 Příspěvek zřizovatele.....	15
2.2.2 Vlastní příjmy školy.....	16
2.3 DOPLŇKOVÁ ČINNOST	17
2.4 INVESTIČNÍ DOTACE	18
2.5 ROZVOJOVÉ PROGRAMY	18
2.6 FONDY PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE	19
2.6.1 Fond odměn.....	19
2.6.2 Rezervní fond.....	19
2.6.3 Investiční fond.....	19
3 ROZPOČET PROVOZNÍCH NÁKLADŮ	21
3.1 VYMEZENÍ POJMŮ NÁKLADY A VÝNOSY	21
3.2 METODA ČASOVÉHO ROZLIŠENÍ.....	22
3.3 PŘÍPRAVA ROZPOČTU	23
3.4 STRUKTURA NÁVRHU ROZPOČTU.....	23
3.5 VÝNOSY – ZDROJE FINANCOVÁNÍ	26
3.6 NÁKLADY	27
3.6.1 Přímé náklady, mzdové náklady.....	27
3.6.2 Provozní náklady.....	27
3.6.3 Odpisy dlouhodobého majetku.....	28
3.7 ZÁVAZNÉ UKAZATELE	29
3.8 ČERPÁNÍ A ÚPRAVA ROZPOČTU	29
4 DAŇ Z PŘIDANÉ HODNOTY	31
4.1 VÝCHOVA A VZDĚLÁVÁNÍ	31
4.2 EKONOMICKÁ ČINNOST	31

4.3	OBRAT PRO ÚČELY REGISTRACE K DPH	32
4.4	REGISTRACE K DPH	32
4.5	SAZBY DANĚ.....	33
4.6	ZKRACOVÁNÍ NÁROKU NA ODPOČET DANĚ, ZÁLOHOVÝ A ROČNÍ VYPOŘÁDACÍ KOEFICIENT.....	33
4.7	SOUHRN DPH.....	34
5	VÝZKUMNÉ ŠETŘENÍ.....	35
5.1	CÍL VÝZKUMNÉHO ŠETŘENÍ.....	35
5.2	ROZSAH VÝZKUMNÉHO ŠETŘENÍ A JEHO ZHODNOCENÍ	35
5.3	DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ.....	36
5.3.1	<i>Vyhodnocení jednotlivých uzavřených otázek .....</i>	<i>36</i>
5.3.2	<i>Vyhodnocení otevřených otázek .....</i>	<i>44</i>
5.3.3	<i>Celkové zhodnocení dotazníkového šetření.....</i>	<i>47</i>
	ZÁVĚR	49
	POUŽITÁ LITERATURA	52
	PŘÍLOHY.....	55

Úvod

V České republice je vzdělávání na středních školách zabezpečováno v největší míře prostřednictvím škol, které jsou příspěvkovými organizacemi s právní subjektivitou. Školy nejsou zřízeny za účelem podnikání a jejich cílem není dosažení zisku. Přesto, ale některé školy vstupují do podnikání. Jsou samozřejmě svázány zřizovatelem a zákonnými normami (§ 27 odst. 2 písm. g) zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění a zákonem č. 445/1991 Sb., o živnostenském podnikání, v platném znění).

Školy se snaží prosadit na trhu. Aby obstály v konkurenci, musí nabízet kvalitní vzdělávání. K zajištění vzdělávání je třeba zpracovat kvalitní školní vzdělávací program, zaměstnávat odborně kvalifikované a zkušené pedagogy. Školy musí nabízet různé odborné kurzy pro žáky a poskytovat i mimoškolní aktivity. Samozřejmostí je i materiální vybavení ve školách např. počítačové učebny s internetovým připojením. Školy musí žáky i rodiče dostatečně zaujmout a přesvědčit je, že škola, kterou si vybrali, je ta pravá. Bez dostatečných finančních prostředků toto nelze realizovat.

Financování škol ze státního rozpočtu, tzv. přímé náklady na vzdělávání (např. mzdové náklady, učební pomůcky, další vzdělávání pedagogických pracovníků apod.) je založeno na financování podle výkonů. Jednodušeji řečeno čím více žáků, tím více peněz. Čím méně žáků, tím méně peněz. Současný demografický vývoj má negativní dopad na počty žáků na základních i středních školách. Podobná situace je i v oblasti financování provozních nákladů. Většina zřizovatelů poskytuje příspěvek na provoz v návaznosti na výkony, kterými jsou většinou také počty žáků. Řada středních škol se proto musí vyrovnat s nedostatkem finančních prostředků přidělovaných ze státního rozpočtu a také s nedostatkem provozních prostředků poskytovaných zřizovatelem.

Z těchto důvodů jsem se rozhodla svou závěrečnou bakalářskou práci napsat na téma „Možnosti financování provozních nákladů středních škol“.

Při zpracování bakalářské práce jsem vycházela ze studia právních předpisů, z dostupné odborné literatury a z informací zveřejněných na internetových stránkách.

Hlavní cílem bakalářské práce je vysvětlení odborných ekonomických pojmů v oblasti financování středních škol, analýza finančních zdrojů provozních nákladů středních škol, na kterou navazuje postup sestavování rozpočtu vycházející z předpokládaných provozních nákladů a stanovení finančních zdrojů.

Bakalářská práce je členěna do pěti kapitol. Teoretická část je rozdělena do čtyř kapitol. První kapitola je zaměřena na kompetence zřizovatele škol a školských zařízení při financování škol a na kompetence ředitele školy. Druhá kapitola se zabývá otázkou financování školství.

Třetí kapitola se věnuje sestavování rozpočtu. Čtvrtá kapitola vysvětluje problematiku daně z přidané hodnoty.

V páté kapitole je provedena analýza výzkumného šetření, které bylo uskutečněno v rámci náhodně oslovených středních škol v České republice s cílem:

- zjistit, zda ředitelé středních škol využívají k financování škol všechny dostupné zdroje, v případě že ne, doporučit další možnosti dofinancování
- zjistit, zda je pro provoz střední školy dostatečný příspěvek zřizovatele na provozní náklady a zda je závislý na počtu žáků
- zjistit, zda školy mají vlastní příjmy v hlavní činnosti
- zjistit, zda příspěvkové organizace provozují doplňkovou činnost a v jakém rozsahu, které činnosti u škol obecně převládají
- zjistit, v jakém poměru oslovených škol jsou školy plátcí DPH a jaká jsou s tím spojena pozitiva a negativa.

V závěrečné práci jsou vymezeny možnosti financování provozních nákladů středních škol. Je zde popsán postup sestavování rozpočtu a vysvětlena problematika daně z přidané hodnoty. Závěrečná práce přináší doporučení k získávání dalších zdrojů financování provozních prostředků.

1 Kompetence zřizovatele středních škol a kompetence ředitele školy

Podle § 177 zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon, v platném znění, územní samosprávu ve školství vykonávají obce a kraje. Kraj je povinen zajistit podmínky pro uskutečňování středního vzdělávání. Za tímto účelem zřizuje a zrušuje střední školy¹.

Rada kraje na základě těchto skutečností v samostatné působnosti na základě § 59 odst. 1 písm. i) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), v platném znění, zřizuje střední školy.

Na základě § 27 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění, územní samosprávní celky (kraje) zřizují střední školy jako své příspěvkové organizace se samostatnou právní subjektivitou. Zřizovatel vydává o vzniku příspěvkové organizace zřizovací listinu.

1.1 Kompetence zřizovatele příspěvkové organizace

Kompetence zřizovatele příspěvkové organizace jsou dány v § 27 - § 37 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění.

V § 27 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění, je uvedeno zřizování, změny a zrušení příspěvkové organizace.

Hospodaření příspěvkových organizací vychází z § 28 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění.

Zřizovatel poskytuje příspěvkovým organizacím příspěvek na provoz školy a školského zařízení, schvaluje rozpočet organizace, schvaluje výsledek hospodaření příspěvkové organizace a dává souhlas s jeho přerozdělením do fondů PO, dává souhlas s přijetím daru a jeho použitím, schvaluje tvorbu a čerpání investičního a rezervního fondu. Zřizovatel může poskytnout investiční dotaci do investičního fondu. Zřizovatel dále může nařídit odvody (např. z odpisů) do rozpočtu zřizovatele. Zřizovatel musí souhlasit se smlouvou o půjčce nebo úvěru, s leasingem, s nákupem na splátky apod. Zřizovatel zprostředkovává vztah PO ke státnímu rozpočtu.

Zřizovatel provádí kontrolu hospodaření organizace. Na základě zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, v platném znění, zřizovatel kontroluje nakládání s veřejnými prostředky. Kontroluje i využívání ostatních prostředků, se kterými škola hospodaří

---

¹ § 181 zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon, ve znění pozdějších předpisů

tedy i vlastní zdroje. V případě porušení rozpočtové kázně zřizovatel nařizuje odvod do svého rozpočtu.

1.1.1 Zřizovací listina středních škol zřizovaných jako příspěvkové organizace

Územně samosprávné celky (kraje) zřizují střední školy na základě § 27 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění, jako své příspěvkové organizace. Zřizovatel vydá o vzniku PO zřizovací listinu.

Ve zřizovací listině je uveden úplný název zřizovatele, název organizace, sídlo organizace, identifikační číslo organizace, právní forma organizace. Významným bodem je hlavní účel organizace. Hlavním účelem středních škol je poskytování středního vzdělávání a širšího všeobecného vzdělání, nebo odborného vzdělávání spojeného s všeobecným vzděláním². Dalším článkem zřizovací listiny je předmět činnosti organizace. Jsou zde uvedeny názvy činností, které jsou vymezeny zákonem č. 561/2004 Sb., v platném znění, např. střední škola³, školské výchovné a ubytovací zařízení – domov mládeže³, zařízení školního stravování – školní jídelna³. Činnosti, které má škola uvedené ve zřizovací listině v předmětu činnosti, jsou pro školu hlavní činnosti, pro kterou je zřízena.

V dalších bodech je stanoveno, kdo je statutárním orgánem organizace, a vystupování statutárního orgánu jménem organizace. Statutárním orgánem organizace je ředitel, který jménem organizace jedná samostatně.

V ostatních bodech je vymezen majetek předaný organizaci k hospodaření, nabývání majetku, vymezení práv organizace ke svěřenému majetku.

Důležitým bodem zřizovací listiny je hospodaření organizace. Je zde vymezeno hospodaření s peněžními prostředky zřizovatele, s peněžními prostředky fondů, které příspěvková organizace tvoří, a s peněžními dary. Organizace musí dodržovat závazné ukazatele stanovené zřizovatelem. Zřizovatel provádí kontrolu hospodaření organizace.

Dalším bodem zřizovací listiny mohou být okruhy doplňkové činnosti organizace. Doplňková činnost musí navazovat na hlavní činnost. Zřizovatel povoluje doplňkovou činnost proto, aby organizace mohly lépe využívat všech svých hospodářských možností a odbornosti

---

² § 57, § 58 zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon, ve znění pozdějších předpisů

³ § 58, § 117, § 119 zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon, ve znění pozdějších předpisů

svých zaměstnanců. Doplnková činnost nesmí narušovat hlavní účel organizace, musí se sledovat v účetnictví samostatně.

Závěrečná část se zabývá přeměnou nebo zánikem organizace, je zde také vymezena doba, na kterou je organizace zřízena.

Školy mají zřizovací listinou vymezena práva i povinnosti. Školy na základě zřizovací listiny vystupují jako samostatné právnické osoby.

Kraj jako zřizovatel zajišťuje výdaje právnických osob vykonávajících činnost škol s výjimkou hrazených z finančních prostředků státního rozpočtu.

1.1.2 Kompetence ředitele střední školy

Ředitele střední školy jmenuje a odvolává zřizovatel. Novelou školského zákona zřizovatel jmenuje ředitele školy na období 6 let. Povinnosti, pravomoci a odpovědnost ředitele jsou dány v § 164 až § 166 zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon, v platném znění. Ředitel školy zodpovídá za kvalitu a efektivitu vzdělávání, za odbornou a pedagogickou úroveň vzdělávání. Ředitel v oblasti financování odpovídá za použití finančních prostředků přidělených ze SR, z rozpočtu svého zřizovatele, ale i za použití vlastních prostředků i prostředků z doplňkové činnosti. Zodpovídá za veškeré finanční prostředky, se kterými škola hospodaří, předkládá rozbor hospodaření.

Ředitel střední školy sestavuje rozpočet, zodpovídá za jeho plnění, zodpovídá za hospodaření školy, za účelné, efektivní vynakládání finančních prostředků školy. Je také zodpovědný za kontrolu a dodržování právních předpisů v oblasti vzdělávání i financování. Ředitel zodpovídá za vztahy se zaměstnanci, se zřizovatelem, ale i s veřejností.

1.2 Ostatní zřizovatelé

Registrované církve a náboženské společnosti, ostatní právnické osoby nebo fyzické osoby mohou zřizovat školy podle § 8 zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon, v platném znění. Soukromá škola může mít různou právní formu (a.s., s.r.o., v.o.s.). Aby mohla poskytovat vzdělávání a školské služby musí být i soukromá škola zapsaná ve školském rejstříku. I tito zřizovatelé obdrží ze SR dotaci na přímé náklady. Provozní náklady musí škole hradit zřizovatel.

V § 172 školského zákona jsou vyjmenováni další zřizovatelé a to Ministerstvo obrany, Ministerstvo vnitra, Ministerstvo spravedlnosti a Ministerstvo zahraničních věcí.

2 Financování školství

Vzdělávání v České republice je veřejným statkem, veřejnou službou, kterou poskytuje stát ve veřejném zájmu. Většinu prostředků do školství vynakládá stát. Podle Jaroslava Kalouse „Financování školství čerpá značnou část národních zdrojů všude ve světě. Určitá minimální úroveň financí vynaložených na školství se obecně předpokládá jako nezbytně nutná pro dosažení přiměřeně vysokého ekonomického růstu v zemi. Zajištění přístupu ke vzdělání pro různé skupiny v dané populaci úzce souvisí se sociální politikou. Výsledkem takového rozložení vzdělávacích aktivit v zemi je značná komplikovanost systémů financování. Tato složitost je zesílena skutečností, že školství je zastoupeno ve veřejném i soukromém sektoru a může být tedy charakterizováno jako kvazi-veřejná záležitost“⁴.

Financování školství je vícezdrojové. Na financování se podílí státní rozpočet a regionální a místní samosprávy. Dotace ze státního rozpočtu obdrží školy, které jsou zapsány ve školském rejstříku. Největší objem finančních prostředků je vydáván ze státního rozpočtu - kapitola 333 MŠMT. Jedná se výdaje na tzv. přímé náklady na vzdělávání. V České republice je způsob financování školství přímých nákladů založen na normativním vymezení vstupních podmínek. Mzdové prostředky jsou přidělovány na základě výkonů (počet dětí, žáků, studentů, počet ubytovaných, počet stravovaných, počet lůžek, počet tříd, studijních skupin a oddělení, nebo jiných jednotek) a normativu na pedagogického a nepedagogického pracovníka. MŠMT stanovuje normativy na základě ustanovení § 161 zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon, v platném znění. Krajské normativy stanoví krajský úřad na základě republikových normativů. Krajské normativy jsou nástrojem financování regionálního školství. Krajský úřad jejich prostřednictvím uplatňuje své kompetence a stanovuje rozhodné ukazatele. V rámci České republiky jsou v jednotlivých krajích stanoveny krajské normativy odlišně.

Druhým největším zdrojem finančních prostředků středních škol je příspěvek na provoz od zřizovatele, který je poskytován na základě § 28 odst. 4 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění. Z příspěvku na provoz školy se financují ostatní provozní náklady. Jsou to neinvestiční náklady související se zajištěním provozu školy.

---

⁴ KALOUS, J.; VESELÝ, A. (editoři). *Teorie a nástroje vzdělávací politiky*. s 134. *Vzdělávací politika České republiky v globálním kontextu. Vybrané problémy vzdělávací politiky*. Praha: Nakladatelství Karolinum, 2006. ISBN 80-246-1259-3 (soubor)

Finanční hospodaření příspěvkových organizací je dáno § 28 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění. PO hospodaří s prostředky získanými z rozpočtu zřizovatele, s prostředky státního rozpočtu, s prostředky získanými vlastní činností, s prostředky svých fondů, s dotací na úhradu provozních výdajů, které jsou kryty z rozpočtu Evropské unie.

2.1 Přímé náklady

Přímé náklady jsou výdaje ze státního rozpočtu poskytnuté na vzdělávání – neinvestiční výdaje NIV (mzdové náklady – prostředky na platy, náhrady platů, na odměny za pracovní pohotovost, odměny za práci vykonávanou na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr a odstupné, na výdaje na úhradu pojistného za sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a na úhradu pojistného na všeobecné zdravotní pojištění a přiděly do FKSP) a ostatní přímé náklady – ostatní neinvestiční výdaje ONIV (učební pomůcky, další vzdělávání pedagogických pracovníků a výdaje související s pracovněprávními vztahy, náhrada mzdy nebo platu za dočasnou pracovní neschopnost). Rozsah je dán § 160 zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon, v platném znění.

Dle § 28 odst. 12 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění, zřizovatel zprostředkovává vztah příspěvkové organizace ke státnímu rozpočtu.

2.2 Financování provozních nákladů

2.2.1 Příspěvek zřizovatele

Největší objem běžných výdajů všech krajů je vyplácen příspěvkovým organizacím v oblasti školství. Provozní náklady středních škol jsou financovány zřizovatelem středních škol, tj. krajem.

Dle § 28, odst. 4 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění, zřizovatel poskytuje příspěvek na provoz své příspěvkové organizaci zpravidla v návaznosti na výkony nebo jiná kritéria jejích potřeb.

Příspěvek na provozní výdaje na financování provozních výdajů škol a školských zařízení je stanoven normativem. Mimo normativ jsou financována střediska volného času mládeže, školní hospodářství, zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky.

Příspěvek na provoz je stanoven v různých krajích České republiky odlišně. Dnes je na krajích, jakou si stanoví metodiku pro rozdělení příspěvků pro výdaje školám. Ve většině krajů je příspěvek na provoz stanoven na základě počtu žáků. Znamená to tedy, čím více žáků, tím více peněz. S výrazným snížením počtu žáků dochází ke snížení příspěvku na provoz.

Z příspěvku zřizovatele střední školy financují většinu svých nákladů souvisejících s provozem školy. Z provozní dotace školy zabezpečují chod školy. Největším výdajem je spotřeba energie. Dalšími výdaji jsou např. náklady na úklidové a kancelářské potřeby, náklady na vybavení kabinetů a učeben, poplatky za školení, poplatky za telefon a internet, nájemné, revize, opravy zařízení, pojištění, odpisy dlouhodobého majetku a další.

2.2.2 Vlastní příjmy školy

Výnosy z vlastní činnosti mohou být výrazným zdrojem příjmů hlavní činnosti. Příjmy z hlavní činnosti vychází z hlavního účelu a z předmětu činnosti, pro který je škola zřízena. Okruhy hlavní činnosti zřizovatel stanoví ve zřizovací listině⁵.

Příjmem hlavní činnosti mohou být výnosy z provozování zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, školských poradenských zařízení, školských výchovných zařízení, školských zařízení pro zájmové vzdělávání, zařízení školního stravování a výnosy školských účelových zařízení⁶.

Příjmem škol mohou být např. výnosy z pronájmů nebytových prostor. Pokud má příspěvková organizace povolenu tuto činnost ve zřizovací listině, mohou být pronájmy příjmem hlavní činnosti (pronájmy mohou být i příjmem doplňkové činnosti).

Dalším příjmem středních škol může být produktivní činnost žáků⁷ v praktickém vyučování. Příjmy z této činnosti jsou pouze u středních odborných škol, které poskytují střední vzdělání s výučním listem.

Do vlastních příjmů se řadí i přijaté náhrady za pojistná plnění od pojišťoven a úroky. Ostatními příjmy jsou sponzorské dary. Přijetí i čerpání sponzorských darů schvaluje zřizovatel.

Všechny výše uvedené příjmy jsou zdrojem hlavní činnosti.

---

⁵ § 27 odst. 2 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů

⁶ § 115 - § 121 zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon, ve znění pozdějších předpisů

⁷ § 122 odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon, ve znění pozdějších předpisů

2.3 Doplnková činnost

Významným příjmem škol a školských zařízení je doplňková činnost. Příspěvkové organizace mohou doplňkovou činnost vykonávat podle § 27 odst. 2 písm. g) zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění. Zřizovatel ve zřizovací listině stanoví okruhy doplňkové činnosti navazující na hlavní účel PO. Názvy jednotlivých okruhů doplňkové činnosti by měly odpovídat vystaveným živnostenským listům. Podle § 2 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, v platném znění, musí jít o činnost soustavnou, samostatnou, vykonávanou vlastním jménem, na vlastní odpovědnost a za účelem dosažení zisku.

Doplňková činnost je vykonávána za účelem dosažení zisku. V případě ztráty zřizovatel doplňkovou činnost zruší. Ztráta by znamenala, že doplňková činnost je provozována na úkor hlavní činnosti.

Pokud PO ve své doplňkové činnosti vytváří zisk, může ho použít pouze ve prospěch činnosti hlavní⁸. (Výsledek hospodaření za hlavní a doplňkovou činnost se sečte a po schválení zřizovatelem se rozdělí do rezervního fondu a fondu odměn).

DČ se sleduje v účetnictví odděleně a samostatně od hlavní činnosti. Také příjmy a výdaje z této činnosti se plánují odděleně. Škola by měla mít zpracovanou směrnici k doplňkové činnosti, kde by měly být kalkulace na jednotlivé činnosti.

Pokud je v DČ používán majetek školy pořízený v hlavní činnosti, musí se provést převod prostředků za opotřebením tohoto majetku. Pokud nejsou např. samostatné měřiče energií na doplňkovou a hlavní činnost musí se provést převod finančních prostředků mezi těmito činnostmi. Rovněž všechny společné náklady je nutné převádět z hlavní do doplňkové činnosti. Dle Štěpánky Novákové „Jestliže je část nákladů vynakládaných na hlavní činnost společná s náklady hospodářské činnosti⁹ a jsou tudíž co do jejich výše těžko rozlišitelné, pak je možno tyto náklady klíčovat v poměru tržeb docílených v hospodářské činnosti k tržbám docílených v hlavní činnosti“¹⁰.

---

⁸ § 28 odst. 5 zákona č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů

⁹ V publikaci Účetnictví příspěvkových organizací uvedena hospodářská činnost, příspěvkové organizace používají název doplňková činnost, jedná se o totožný termín

¹⁰ NOVÁKOVÁ, Št. *Účetnictví příspěvkových organizací od 1. 1. 2010 (sbírka souvztažností s výkladem)*. Praha: Intes, 2010. s 127. ISBN 978-80-904560-0-6

Na základě zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, v platném znění, jsou v doplňkové činnosti vypláceny pracovníkům, kteří se podílejí výhradně na DČ, platy a dohody o provedení práce a dohody o pracovní činnosti.

Příjmy z doplňkové činnosti podléhají dani z příjmu. Protože PO nebyly zřízeny za účelem podnikání, mohou na základě § 20 zákona č. 586/1992 Sb., zákon o daních z příjmu, v platném znění, od základu daně odečíst odčitatelné položky až do výše 30 %, maximálně však o 1 mil. Kč, pokud prostředky získané touto úsporou použijí ke krytí nákladů hlavní činnosti.

2.4 Investiční dotace

Zřizovatel může ze svého rozpočtu svým organizacím poskytnout investiční dotaci na nákup dlouhodobého hmotného majetku s pořizovací cenou nad 40 tis. Kč, nebo na dlouhodobý nehmotný majetek s pořizovací cenou nad 60 tis. Kč, na rekonstrukci a opravu budov. Investiční dotace a investiční příspěvky jsou podle § 31 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění, příjmem investičního fondu. Investiční dotace jsou účelově vázané.

2.5 Rozvojové programy

Česká republika jako člen Evropské unie má nárok na čerpání prostředků z fondů Evropské unie. Financování škol proto výrazně ovlivňují rozvojové programy spolufinancované z Evropského sociálního fondu v oblasti Operačního programu Rozvoj lidských zdrojů.

MŠMT spravuje v oblasti strukturálních fondů EU operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost (OPVK). Tento operační program je zaměřen na oblast rozvoje lidských zdrojů prostřednictvím vzdělávání ve všech formách s důrazem na celoživotní učení. V současné době probíhá projekt EU peníze středním školám, který je zaměřen na zlepšení podmínek pro vzdělávání na středních školách.

2.6 Fondy příspěvkové organizace

2.6.1 Fond odměn

Fond odměn¹¹ je tvořen ze zlepšeného výsledku hospodaření. Po schválení výsledku hospodaření zřizovatelem, uskuteční škola převod do fondu odměn a do rezervního fondu. Organizace z fondu odměn hradí přednostně případné překročení prostředků na platy, jeho výše se zjišťuje zvláštním předpisem. Je možné z něj vyplatit odměny zaměstnancům.

2.6.2 Rezervní fond

Rezervní fond se rozděluje na rezervní fond tvořený ze zlepšeného výsledku hospodaření a rezervní fond z ostatních titulů.

Tvorbu i čerpání rezervního fondu schvaluje zřizovatel. Rezervní fond¹² je tvořen ze zlepšeného hospodářského výsledku a z ostatních titulů tj. z přijatých peněžních darů, z dotací na úhradu provozních výdajů, které jsou nebo mají být kryty z rozpočtu EU včetně stanoveného podílu státního rozpočtu na financování těchto výdajů, z dotací na úhradu provozních výdajů podle mezinárodních smluv, na základě kterých jsou ČR svěřeny peněžní prostředky z finančních mechanismů, z peněžních prostředků poskytnutých ze zahraničí.

Rezervní fond slouží k úhradě zhoršeného výsledku hospodaření, k úhradě sankcí, k překlenutí časového nesouladu mezi výnosy a náklady a k podpoře hlavní činnosti. Zřizovatel může souhlasit s převodem finančních prostředků z rezervního fondu do investičního fondu – k posílení investičního fondu.

2.6.3 Investiční fond

Podle § 31 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění, investiční fond vytváří příspěvková organizace k financování svých investičních potřeb. Zdrojem IF jsou odpisy z hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku (viz. podkapitola 3.6.3 Odpisy dlouhodobého majetku).

Dalším zdrojem investičního fondu je investiční dotace z rozpočtu zřizovatele, výnosy z prodeje svěřeného dlouhodobého majetku, výnosy z prodeje majetku ve vlastnictví

---

¹¹ § 32 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů

¹² § 30 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů

příspěvkové organizace, investiční příspěvky ze státních fondů, dary a příspěvky určené k investičním účelům a převody z rezervního fondu povolené zřizovatelem.

Investiční fond PO se používá k financování investičních výdajů, k posílení financování údržby a oprav majetku, k úhradě investičních úvěrů a půjček. Čerpání investičního fondu schvaluje zřizovatel. Zřizovatel může nařídit odvod investičních zdrojů do rozpočtu zřizovatele, pokud jsou investiční zdroje větší, než je jejich potřeba užití.

Zřizovatel může ke krytí investičních potřeb dát souhlas s použitím investičních úvěrů nebo půjček.

3 Rozpočet provozních nákladů

Sestavování rozpočtu školy je jednou ze základních manažerských dovedností a to plánování. Je nejdůležitější ekonomickou činností školy. Rozpočet je základním nástrojem pro hospodaření každé školy. Tvorba rozpočtu je složitý proces, který je třeba řídit. Plánování rozpočtu je numerické stanovení očekávaných výsledků s vazbou na zdroje, je spojeno s kontrolou. Ředitel školy rozpočet sestavuje na jedno rozpočtové období, kterým je kalendářní rok.

Rozpočet představuje souhrn činností. První činností je analýza minulého období, následně dochází k sestavení návrhu rozpočtu, k projednání a ke schválení rozpočtu. Po skončení období je provedena kontrola plnění rozpočtu spojená s přehledem o skutečném plnění rozpočtu.

Na základě stanoveného rozpočtu škola čerpá finanční prostředky. Rozpočet představuje odhad příjmů a výdajů na příští období. Měl by být sestaven vyrovnaný. Výdaje musí být kryty příjmy. Při sestavování rozpočtu výdaje odpovídají nákladům a příjmy odpovídají výnosům.

Odborné termíny:

- **výdaje** – finanční prostředky vynaložené na různý účel, např. výdaje SR na financování přímých nákladů na vzdělávání
- **náklady** – peněžní vyjádření spotřeby materiálu, služeb, mezd, oprav a údržby apod. s předpokládaným současným nebo budoucím výdejem peněz
- **příjmy** – přijaté peněžní částky
- **výnosy** – tržby za vlastní výkony a zboží, obdržené dotace s předpokládaným příjmem peněz.

3.1 Vymezení pojmů náklady a výnosy

Náklady a výnosy se zásadně účtují do období, s nímž časově i věcně souvisí. Ve výkazu zisku a ztrát¹³ jsou uspořádány náklady a výnosy podle činností. Dále je zde vykázán výsledek hospodaření.

---

¹³ § 5 vyhlášky č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky ve znění vyhlášky č. 435/2010 Sb.

Příloha č. 2 k této vyhlášce stanoví uspořádání a označení položek výkazu zisku a ztráty.

Novela vyhlášky č. 410/2009 Sb. – vyhláška č. 403/2011 – Sb., účinnost od 1. 1. 2012

Náklady jsou důležitým ukazatelem hospodaření každé účetní jednotky. Náklady jsou účtovány do 5. účtové třídy. Jsou peněžním vyjádřením spotřeby. Náklady se člení podle nákladových druhů, které jsou uspořádány do skupin. Provozní náklady představují např. spotřebu materiálu, spotřebu energie, ostatní služby, opravy a udržování, odpisy dlouhodobého majetku a náklady na reprezentaci.

Výnosy se účtují do 6. účtové třídy. Představují výkony v peněžním vyjádření. Výnosy se člení do skupin. Výnosy představují tržby za vlastní výkony a zboží, vznikají např. při prodeji zboží, výrobků a služeb. Do výnosů také patří výnosy z pronájmů a z prodeje materiálu a dlouhodobého majetku.

Náklady a výnosy představují dvě strany výsledku hospodaření. Porovnáním nákladů a výnosů vznikne výsledek hospodaření, tj. zisk nebo ztráta – ukazatel úrovně hospodaření příspěvkové organizace. Dosažený zisk podléhá zdanění daní z příjmu, která je pro příspěvkovou organizaci nákladem.

3.2 Metoda časového rozlišení

Příspěvková organizace výnosy (příjmy) a náklady (výdaje), které se týkají období budoucích, musí časově rozlišovat podle § 69 vyhlášky č. 410/2009 Sb., v platném znění. Hlediskem pro časové rozlišení je skutečnost, že je znám jejich titul, tj. věcné vymezení, výše a období, kterého se týkají.

Příspěvková organizace náklady a výdaje, které se týkají následujících účetních období, časově rozlišuje ve formě nákladů příštích období a výdajů příštích období.

Náklady příštích období obsahují částky výdajů běžného účetního období, které budou nákladem v následujícím období, např. platba nájemného na následující rok.

Výdaje příštích období odpovídají nákladům, které s účetním obdobím souvisejí, avšak výdaj na ně nebyl uskutečněn, např. nájemné uhrazené v následujícím roce, ale související s rokem stávajícím.

Příspěvková organizace výnosy a příjmy, které se týkají následujících účetních období, časově rozlišuje ve formě výnosů příštích období a příjmů příštích období.

Výnosy příštích období jsou příjmy v běžném účetním období, které patří po výnosů následujícího účetního období, např. úhrada za školení, která byla uskutečněna v roce stávajícím, ale školení bude uskutečněno v roce následujícím.

Příjmy příštích období obsahují výnosy, které souvisí s běžným účetním obdobím, ale dosud nebyly vyúčtovány jako pohledávky, např. vyúčtování prací a služeb, které koncem roku nebyly vyfakturovány.

3.3 Příprava rozpočtu

Při sestavování rozpočtu provozních nákladů se organizace řídí zejména zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění, zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, v platném znění a zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v platném znění. Rozpočet škol vychází z rozpočtu zřizovatele z důvodu stanovení příspěvku na provoz.

Rozpočet (finanční plán) na následující rok se připravuje během stávajícího roku. Po zpracování je předkládán ke schválení zřizovateli. Přípravě rozpočtu předchází důkladná analýza hospodaření minulého období. Při stanovování budoucích nákladů je nutné vycházet ze skutečného čerpání předchozích let a také ze skutečného čerpání, např. za 1. pololetí sledovaného roku. Důležitým podkladem je i předpokládané čerpání do konce stávajícího roku. Na základě těchto informací je možné přistoupit k samotnému sestavení rozpočtu na následující rok. Pro správné sestavení rozpočtu je nutný podrobný rozpis všech předpokládaných nákladů dle jednotlivých nákladových druhů, dle syntetických a analytických účtů, podle středisek a další členění v závislosti na podmínkách ve školách. Samozřejmě je třeba vycházet také např. z předpokladu zvýšení cen u energií, z inflace apod. U každého nákladu je třeba zjistit jeho finanční krytí. Nutný je podrobný rozpis všech předpokládaných zdrojů příjmů v podobném členění jako náklady. Zdroje by měly být rozčleněny na investiční a neinvestiční výdaje. Vlastní příjmy by měly být plánovány co nejreálněji.

3.4 Struktura návrhu rozpočtu

Rozpočet je zpracován v členění na náklady a výnosy, kde náklady odpovídají výdajům a výnosy odpovídají příjmům (viz. Tabulka č. 1). Rozpočet je zpracován samostatně za hlavní a za doplňkovou činnost. Zpracovaný návrh rozpočtu je předkládám zřizovateli ke schválení.

Tabulka č. 1 Finanční plán na rok 2013 - Náklady

(finanční plán je přepracován na rok 2013, vychází z metodiky stanovené usnesením
č. 13/77R/2011 z 77. schůze Rady Ústeckého kraje, konané dne 18.5.2011)

Finanční plán na rok 2013											
Název příspěvkové organizace:											v tis. Kč
Číslo organizace:											
Náklady	Skutečnost		Schválený FP na rok 2012	Upravený FP roku 2012			Skutečno st k 30. 6. 2012 za HČ a DČ	Predpokláda ná skutečnost k 31. 12. 2012	FP na rok 2013		
	r. 2010	r. 2011	Celkem	Celkem	HČ	DČ			Celkem	HČ	DČ
501 - Spotřeba materiálu											
502 - Spotřeba energie, v tom:											
plyn											
elektřina											
voda											
503 - Spotřeba jiných neskladovatelných dodávek											
504 - Prodané zboží											
506 - 507 Aktivace dlouhodobého a oběžného majetku											
508 - Změna stavu zásob vl. výroby											
511 - Opravy a udržování, z toho:											
stavební											
přístrojů a zařízení											
512 - Cestovné											
513 - Náklady na reprezentaci											
516 - Aktivace vnitroorganizačních služeb											
518 - Ostatní služby, z toho:											
služby spojů											
nájemné											
521 - Mzdové náklady											
524 - Zákonné sociální pojištění											
525 - Jiné sociální pojištění											
527 - Zákonné sociální náklady											
528 - Jiné sociální náklady											
531 - Daň silniční											
532 - Daň z nemovitostí											
538 - Jiné daně a poplatky											
541 - Sml. pokuty a úroky z prod.											
542 - Jiné pokuty a penále											
543 - Dary											
544 - Prodaný materiál											
547 - Manka a škody											
548 - Tvorba fondů											
549 - Ostatní náklady z činnosti											
551 - Odpisy dlouhodobého majetku											
552 - Prodaný dlouh. nehm. maj.											
553 - Prodaný dlouh. hmot. Maj.											
554 - Prodané pozemky											
555 - Tvorba a zúčtování rezerv											
556 - Tvorba a zúčt. oprav. pol.											
557 - Náklady z vyřazených pohl.											
558 - Náklady z drob. dlouh. maj.											
561 - Prodané cenné pap. a podíly											
562 - Úroky											
563 - Kurzové ztráty											
564 - Náklady z přecenění reálnou hodnot.											
569 - Ostatní finanční náklady											
571-572 Náklady vybraných vl. míst. Inst. na transfery											
591 - 595 Daň z příjmu včetně dodatečných odvodů				0							
Náklady celkem	xxxx	xxxx	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Tabulka č. 2 Finanční plán na rok 2013 -Výnosy

Výnosy	Skutečnost		Schválený FP na rok 2012	Upravený FP roku 2012			Skutečno st k 30. 6. 2012 za HČ a DČ	Predpokládaná skutečnost k 31. 12. 2012 za HČ a DČ	FP na rok 2013		
	r. 2010	r. 2011	Celkem	Celkem	HČ	DČ			Celkem	HČ	DČ
601 - Výnosy z prodeje vlastních výrobků											
602 - Výnosy z prodeje služeb											
603 - Výnosy z pronájmu											
604 - Výnosy z prodaného zboží											
609 - Jiné výnosy z vlastních výkonů											
641, 642 - Smluvní pokuty a úroky z prodlení, jiné pokuty a penále											
643 - Výnosy z vyřazených pohledávek											
644 - 646 - Výnosy z prodeje materiálu, DNM, DHM kromě pozemků											
647 - Výnosy z prodeje pozemků											
648 - Čerpání fondů, z toho:											
RF											
IF (pouze na opravy)											
FKSP (např. prac. oděvy)											
FO											
649 - Ostatní výnosy z činnosti											
661 - 669 - Úroky, kurzové zisky a											
671 - Výnosy vybr.ústř.vl.inst.z transferů											
672 - Výnosy vybr.míst.vl.inst.z transferů											
z toho: dotace na přímé náklady											
příspěvek na provoz celkem:											
z toho : příspěvek na provoz											
příspěvek na odpisy nem	xxxx										
ostatní dotace a příspěvky											
Výnosy celkem	xxxx	xxxx	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Doplňkové údaje:	r. 2010	r. 2011	r. 2012	r. 2013							
Přepočtený počet zaměstnanců*											
Průměrný plat (mzda) měsíčně v Kč											
	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013							
Počet žáků ve šk. Roce											

* průměrný evidenční počet zaměstnanců, přepočtený na plně zaměstnané

Vysvětlivky: FP - finanční plán, HČ - hlavní činnost, DČ - doplňková činnost, SR - státní rozpočet, DNM - dlouhodobý nehmotný majetek, DHM - dlouhodobý hmotný majetek
RF - rezervní fond, IF - investiční fond, FKSP - Fond kulturních a sociálních potřeb, FO - Fond odměn

3.5 Výnosy – zdroje financování

Při sestavování rozpočtu je třeba vycházet z předpokládaných příjmů, které škola v příštím roce obdrží. Největší část příjmů tvoří neinvestiční dotace MŠMT a příspěvek na provoz od zřizovatele.

Dalšími příjmy jsou výnosy z vlastní činnosti, doplňková činnost, projekty EU a investiční dotace. Zdrojem příjmů jsou i fondy příspěvkové organizace. Výnosy jsou účtovány do 6. účtové třídy, jsou dány § 37 - § 40 vyhlášky č. 410/2009 Sb., v platném znění.

Rozdělení nejvýznamnějších vlastních výnosů dle syntetických účtů:

- 601 výnosy z prodeje vlastních výrobků
- 602 výnosy z prodeje služeb – stravování žáků
- 603 výnosy z pronájmu – pronájmy nebytových prostor, učeben a tělocvičen
- 644 výnosy z prodeje materiálu
- 645, 646 výnosy z prodeje dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku
- 648 čerpání fondů - RF, IF, FO
- 649 ostatní výnosy z činnosti
- 662 úroky.

Na účet 672 výnosy z transferů se účtují neinvestiční dotace MŠMT a příspěvek od zřizovatele, případně ostatní dotace. Z provozní dotace musí školy financovat většinu svých nákladů. Jedná se zejména o energie, nájmy budov pokud nejsou ve vlastnictví školy, spotřebu materiálu (kancelářské a úklidové prostředky, drobný hmotný majetek apod.), služby (telefonní poplatky, internet, předplatné, školení apod.), opravy a údržbu budov a zařízení, pojištění majetku a samozřejmě odpisy hmotného a nehmotného majetku.

Většině škol provozní dotace nestačí k financování svých potřeb. Z výnosů z vlastní činnosti škola financuje náklady, na které nezbyývají prostředky z příspěvku od zřizovatele.

3.6 Náklady

Po zjištění všech zdrojů je nutné stanovit i předpokládané náklady. Při sestavování rozpočtu je nutné si náklady rozdělit na přímé náklady a provozní náklady.

3.6.1 Přímé náklady, mzdové náklady

Na základě předpokládaného počtu žáků je nutné předběžně spočítat mzdové náklady, odvody, a ostatní přímé náklady na následující rok. S tím souvisí i stavy zaměstnanců. Mzdové náklady vychází z výkonových výkazů k 30. 9. běžného roku. Financování přímých nákladů je na kalendářní rok, i když během jednoho školního roku jsou dva kalendářní roky. Závazný rozpočet na přímé náklady škola z pravidla obdrží koncem 1. čtvrtletí. První dva měsíce v kalendářním roce škola obvykle dostává zálohu na přímé náklady. Po obdržení závazného rozpočtu na přímé náklady je škole dorovnán rozdíl.

3.6.2 Provozní náklady

Provozní náklady můžeme rozdělit na nezbytně pravidelně se opakující náklady a náklady nepravidelné. Provozní náklady souvisejí se zajištěním provozu školy.

Při plánování provozních nákladů je třeba vycházet z účtové osnovy, kterou škola během období používá. Náklady jsou účtovány v 5. účtové třídě, jsou dány v § 33 - § 35 vyhlášky č. 410/2009 Sb., v platném znění.

Rozdělení nejvýznamnějších provozních nákladů dle syntetických účtů:

- 501 spotřeba materiálu - náklady na spotřebovaný materiál, např. potraviny, na kancelářské, čisticí a ochranné prostředky
- 502 spotřeba energie - elektrická energie, plyn a vodné, jedná se o největší nákladovou položku většiny škol, při plánování cen u spotřeby energie je třeba vycházet z předpokládané inflace a předpokladu zvýšení cen energií
- 511 opravy a udržování – opravy a údržba strojů, zařízení a učebních pomůcek
- 512 cestovné – pokud není zahrnuto v přímých nákladech
- 513 náklady na reprezentaci – obsahuje i náklady na vlastní výkony, které jsou použity pro účely reprezentace
- 518 ostatní služby – nájemné, předplatné, poštovné, náklady na telefonní služby, internet, revize, školení, bankovní poplatky, preventivní prohlídky
- 538 jiné daně a poplatky – ostatní daně, doměrky daní, náklady na soudní poplatky

- 549 ostatní náklady z činnosti – pojištění majetku a motorových vozidel
- 558 náklady z drobného dlouhodobého majetku – nákup drobného dlouhodobého majetku (počítače, školní nábytek apod.)
- 591 daň z příjmů.

Většina výše zmiňovaných nákladů se každoročně pravidelně opakuje a je třeba je zohlednit v plánu nákladů.

Dalšími nezbytnými náklady na zajištění provozu školy jsou náklady nepravidelné, nejsou čerpány každoročně. Jsou to náklady na údržbu školy, např. malování a jiné drobné opravy. Typickými nepravidelnými náklady jsou revize.

Náklady, se kterými by také mělo být počítáno, jsou náklady na rozvoj a obnovu školy. Jedná se především o náklady na opravy budov a pořízení dlouhodobého majetku.

3.6.3 Odpisy dlouhodobého majetku

Specifickými provozními náklady v příspěvkové organizaci jsou odpisy dlouhodobého majetku (úctováno na účet 551). Dlouhodobý majetek příspěvková organizace odepisuje prostřednictvím účetních odpisů, které schvaluje zřizovatel a měly by být hrazeny z příspěvku zřizovatele.

Příspěvková organizace na základě § 28 odst. 6 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v platném znění, má povinnost sestavovat odpisový plán, na jehož podkladě provádí odepisování dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku v průběhu jeho používání. Uvedený majetek se odepisuje do výše jeho ocenění v účetnictví. PO používají k odepisování účetní odpisy, které nesmí být po dobu odepisování dlouhodobého majetku přerušeny.

PO v odpisovém plánu stanoví časové období, na základě kterého bude odepisovat. Časové období, doba použitelnosti, doba životnosti je stanovena v závislosti na způsobu využívání majetku. Odpisy vychází z předpokládané doby životnosti. Odpisová sazba v procentech odpovídá podílu $100/\text{doba životnosti majetku}$. Sazby při odepisování musí být popsány na inventární kartě a nelze je během roku měnit. Odepisování znamená postupné zahrnování hodnoty dlouhodobého majetku do nákladů. Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek se odepisuje nepřímým způsobem formou oprávek (oprávky = úhrn odpisů za jednotlivé roky, zůstatková cena = rozdíl ceny, za kterou byl dlouhodobý majetek pořízen a oprávkami).

Odpisový plán se předkládá ke schválení zřizovateli společně s návrhem rozpočtu. Na základě schváleného odpisového plánu¹⁴ zřizovatelem se odpisy dlouhodobého majetku měsíčně účtují do nákladů. Odpisy dlouhodobého majetku jsou zdrojem investičního fondu.

Zřizovatel schvaluje odpisový plán, což je většinou závazný ukazatel, na základě kterého jsou odpisy převáděny do investičního fondu.

3.7 Závazné ukazatele

Zřizovatel stanovuje závazné ukazatele, které nemůže škola bez svolení zřizovatele překročit. Závazným ukazatelem je příspěvek zřizovatele na provoz, dále odpisy hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku a mzdové náklady.

3.8 Čerpání a úprava rozpočtu

Na základě čerpání rozpočtu je možné během roku navržený rozpočet upravovat. Změnu rozpočtu schvaluje zřizovatel. K úpravám však může dojít pouze v nákladech, které nejsou závazným ukazatelem, například pokud se předpokládá úspora u spotřeby energie, je možné čerpat prostředky na opravy, nakoupit vybavení do kabinetů, počítače apod. Během roku také může nastat situace, kdy se tržby z vlastní činnosti sníží či zvýší. Všechny tyto alternativy ovlivňují hospodaření školy. Z tohoto důvodu by školy měly pravidelně – měsíčně sledovat své hospodaření a následně, pokud zřizovatel umožňuje úpravu rozpočtu, provést změnu čerpání rozpočtu.

Pokud ve škole dojde k neplánovaným výdajům (např. havárie, kterou nelze zafinancovat) je nutné požádat zřizovatele o navýšení příspěvku na provoz.

Závazné ukazatele jako jsou mzdové náklady (mzdy, dohody, odstupné) nemůže škola sama upravovat. Mzdové náklady nemohou být překročeny oproti schválenému rozpočtu. Překročení limitu mzdových nákladů by bylo posuzováno jako porušení rozpočtové kázně. Naopak nevyčerpané mzdové náklady musí škola odvést v rámci finančního vypořádání zřizovateli. Ostatní nevyčerpané přímé ONIV může škola použít např. na učební pomůcky.

---

¹⁴ § 31 písm. 1, odst. a) zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů

Po uzavření účetního období je rozpočet vyhodnocován. Zjišťuje se plnění čerpání rozpočtu. Analyzují se odchylky od schváleného rozpočtu oproti skutečnosti. Shrnují se veškeré informace, které pomáhají při sestavování rozpočtu na další období.

Na základě čerpání rozpočtu ředitel školy sestavuje rozbor hospodaření.

4 Daň z přidané hodnoty

4.1 *Výchova a vzdělávání*

Bez rozdílu zřizovatele, jsou školy a školská zařízení zřízeny za účelem poskytování vzdělávání. Školy, které zřizuje kraj nebo obec a jsou zařazeny do sítě škol, jsou zřízeny na základě zřizovací listiny. Ve zřizovací listině jsou jasně dány okruhy činností, které mohou příspěvkové organizace provozovat. Je zde stanoveno, jaké příjmy jsou zdrojem hlavní činnosti. Dále jsou zde rozepsány okruhy doplňkové činnosti. Z pohledu zákona o DPH není rozhodující, zda je činnost realizována v hlavní nebo doplňkové činnosti. Některé příjmy hlavní činnosti mohou být v režimu DPH, protože nespádají do kategorie výchovy a vzdělávání. Jedná se zejména o stravovací služby poskytované vlastním zaměstnancům a pronájem (§ 56 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, v platném znění). Výchova a vzdělávání podle § 51, § 57 zákona o DPH patří do skupiny plnění osvobozených od daně bez nároku na odpočet daně. Znamená to tedy, že veškerá plnění související s výchovou a vzděláváním nespádají do režimu DPH.

Výchovně vzdělávací činnost je vymezena školními vzdělávacími programy v § 3 až § 6 zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon, v platném znění. V § 7 zákona č. 561/2004 Sb., v platném znění, je definováno, co tvoří vzdělávací soustavu, jsou zde vypsány druhy škol a školských zařízení. Do činností škol a školských zařízení se zahrnují i činnosti prováděné za účelem rekvalifikace, jazykového vzdělávání dětí, žáků a studentů, výchovně vzdělávací a volnočasové aktivity poskytované dětem a mládeži, stravování dětí a žáků, ubytování žáků a studentů, sportovní služby poskytované školami, sportovní činnosti a kulturní akce zajišťované školou pro žáky a studenty.

4.2 *Ekonomická činnost*

U škol a školských zařízení ostatní činnosti, které nespádají do kategorie výchovy a vzdělávání, jsou činnosti, které jsou předmětem DPH. Škola musí důsledně rozlišovat plnění, která jsou výchovou a vzděláváním a která nespádají do této kategorie. Předmětem daně z přidané hodnoty jsou plnění, která se uskutečňují v rámci ekonomické činnosti za úplaty.

Ekonomickou činností se rozumí činnost soustavná a pravidelná, například soustavné využití hmotného a nehmotného majetku za účelem získání příjmů, činnosti výrobců, obchodníků a osob poskytujících služby a zemědělské činnosti. U škol se jedná zejména o úplaty z krátkodobých nájmu (např. tělocvičny, učebny), z nájmu pozemků, staveb, nebytových

prostor, z úplaty prodeje zboží (z prodeje knih, školních potřeb, z provozu bufetu, z provozu nápojových automatů), z úplaty za stravovací služby, z úplaty z reklamních a ubytovacích služeb, z úplaty za kvalifikační a přípravné kurzy apod.

4.3 Obrat pro účely registrace k DPH

Pokud škola nebo školské zařízení není plátcem DPH, má povinnost sledovat obrat pro účely registrace k DPH. Obrat se sleduje za 12 bezprostředně předcházejících po sobě jdoucích kalendářních měsíců. Limit obratu je 1 milion Kč. Obrat je definován v § 6 odst. 2 zákona o DPH. Do obratu se zahrnuje veškerá úplata za zdanitelná plnění (tj. plnění podléhající základní i snížené sazbě daně), za plnění osvobozená od daně s nárokem na odpočet daně nebo plnění osvobozená od daně bez nároku na odpočet podle § 54 až 56 zákona o DPH, jestliže nejsou doplňkovou činností uskutečňovanou příležitostně.

Naopak do obratu pro účely registrace nevstupují např. příspěvky zřizovatele na provoz, dotace, finanční dary a úroky. Doplňková činnost uskutečňovaná příležitostně se do obratu pro povinnou registraci také nezahrnuje.

4.4 Registrace k DPH

Po překročení limitu pro registraci jsou školy a školská zařízení do 15 dnů po skončení měsíce, ve kterém došlo k překročení limitu, povinny podat přihlášku k registraci. Škola nebo školské zařízení se stává plátcem daně od prvního dne třetího měsíce následujícího po měsíci, ve kterém překročila registrační limit. O registraci rozhodne správce daně.

Překročení limitu je nejčastější podmínkou registrace k DPH. V současné době se řada škol registruje jako tzv. dobrovolný plátců DPH. I když obrat nedosahuje limitu pro povinnou registraci, může škola předložit přihlášku k registraci kdykoliv a plátcem daně se stává ode dne účinnosti uvedeného na osvědčení k registraci. Školy se dobrovolně registrují, protože poskytují v doplňkové činnosti plnění, kde odběratelé vyžadují odpočet DPH.

4.5 Sazby daně

U zdanitelného plnění nebo přijaté úplaty se od 1.1. 2012 uplatňuje základní sazba daně ve výši 20 %, nebo snížená sazba daně ve výši 14 %. Snížená sazba daně se uplatňuje u zboží uvedeného v příloze č. 1 zákona o DPH, např. potraviny, zvířata, rostliny, knihy, palivové dřevě a teplo, dále u služeb uvedených v příloze č. 2 zákona o DPH, např. ubytovací služby a domácí péče o nemocné. Do snížené sazby daně patří některé druhy výstavby a dovoz uměleckých děl a sběratelských předmětů a starožitností. Sníženou sazbu daně střední školy využijí pravděpodobně jen u ubytovacích služeb.

4.6 Zkracování nároku na odpočet daně, zálohový a roční vypořádací koeficient

Školy v rámci své hlavní činnosti vykonávají většinu činností, jejichž plnění jsou osvobozena od daně bez nároku na odpočet daně. Pokud školy vykonávají činnosti osvobozené od daně bez nároku na odpočet daně a současně činnosti ekonomické s plným nárokem na odpočet DPH na vstupu, jsou plátcí povinni krátit odpočet daně pomocí koeficientu. Koeficient¹⁵ vyjadřuje poměr míry osvobozených plnění a plnění s nárokem na odpočet. V daňovém přiznání za poslední zdaňovací období kalendářního roku plátce vypočte tzv. vypořádací koeficient. Podle § 76 odst. 7 zákona o DPH se vypořádací koeficient vypočte jako rozdíl mezi celkovým nárokem na odpočet daně v krácené výši vypočteným z údajů za vypořádávané období a součtem uplatněných nároků na odpočet daně v krácené výši v jednotlivých zdaňovacích obdobích zahrnovaných do vypořádání. Pro výpočet celkového nároku na odpočet daně v krácené výši za vypořádávané období plátce použije koeficient vypočtený z údajů o uskutečněných plněních za celé vypořádávané období.

Takto vypočtený koeficient je zálohovým koeficientem v následujícím roce. Během roku je plátce povinen zkracovat nárok na odpočet daně u přijatých zdanitelných plnění na základě zálohového koeficientu.

---

¹⁵ § 76 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů

4.7 Souhrn DPH

Školy jsou neziskové organizace, které nejsou zřízeny za účelem podnikání. Organizace, které jsou zřízeny za účelem podnikání, mohou na veškerá uskutečněná a přijatá plnění uplatnit DPH. U škol a školských zařízení je situace jiná. Pokud se školy stanou plátcí DPH, nastane pro ně administrativně náročná evidence související s analýzou jednotlivých plnění. Je třeba důsledně rozčlenit ekonomické činnosti a činnosti osvobozené od daně bez nároku na odečet (výchovu a vzdělávání). Je nutné sledovat obrat, zjišťovat základ daně a vypočítat daň, vystavovat řádné daňové doklady osobám povinným k dani a dodržovat lhůty pro vystavení daňových dokladů. Právem daňového subjektu je uplatnit nárok na odečet na vstupu a možnost volby daňového režimu (pronájem nemovitostí, přeúčtování energií). Školy musí uskutečňovat další činnosti, které jsou uvedeny v zákoně č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, v platném znění. Mezi základní povinnosti plátce daně patří vedení daňové evidence podle § 100 zákona o DPH. Další povinností je podat daňové přiznání a zaplatit daň v termínu stanoveném zákonem.

5 Výzkumné šetření

5.1 Cíl výzkumného šetření

V rámci výzkumného šetření bylo cílem zjistit, zda ředitelé škol využívají různých zdrojů k financování a zda čerpají všechny dostupné zdroje k financování provozních nákladů. Předpokládala jsem, že ředitelé při sestavování rozpočtu zvažují i jiné formy financování provozních nákladů než příspěvek zřizovatele, jako např. vlastní pronájmy, sponzorské dary, produktivní činnost žáků. Zjišťovala jsem okruhy doplňkové činnosti. Zjišťovala jsem, v jakém poměru oslovených škol jsou školy plátcí DPH a jaká jsou s tím spojená negativa a pozitiva. Zajímalo mě, zda ředitelé škol jsou nějakým způsobem motivováni k získávání jiných zdrojů financování.

5.2 Rozsah výzkumného šetření a jeho zhodnocení

Základním souborem pro výzkum byly střední školy v České republice vedené ve školském rejstříku, jejichž zřizovateli jsou kraje. Podle mých zjištění bylo v rejstříku škol a školských zařízení¹⁶ evidováno celkem 957 středních škol, stav k 15. 1. 2012. Na stránkách krajských úřadů odboru školství jednotlivých krajů jsem si vyhledala emailové kontakty na školy. Z každého kraje jsem vybrala 35 % škol. Ve svém výzkumném šetření jsem oslovila 336 středních škol, tj. 35 % škol. Na vybrané školy jsem rozeslala email s žádostí o vyplnění dotazníku, který jsem zavěsila na www.docs.google.com. V emailu jsem uvedla odkaz, po jehož otevření bylo možné dotazník vyplnit. Odpovědi se chronologicky řadily do tabulky a grafu. Následně jsem výsledky analyzovala.

Obdržela jsem celkem 76 vyplněných dotazníků, tj. 23 %. Návratnost dotazníků byla velice malá. Zdůvodňuji si to tím, že administrativa na školách je velice náročná. Nároky na výuku jsou vysoké. Požadavky žáků, rodičů, kolegů, zřizovatele jsou určitě přednější a důležitější, než vyplnění dotazníku k bakalářské práci. Většina pracovníků emaily, které nejsou důležité, ani nezpracovává. Také načasování zpracování dotazníků školám asi nevyhovovalo. Dotazníky jsem rozesílala v měsíci lednu 2012. V měsíci, kdy se ukončuje 1. pololetí školního roku a zpracovává se roční účetní závěrka.

---

¹⁶ <<http://www.msmt.cz/vzdelavani/rejstrik-skol-a-skolskych-zarizeni-5>>

5.3 Dotazníkové šetření

Ředitelům středních škol jsem rozeslala dotazník s otázkami, které jsou rozepsány níže. Použila jsem i otevřené otázky. Otázky jsou obecné, nezasahují do hospodaření škol. Nepožadovala jsem konkrétní informace o nákladech, výnosech a poskytnutých dotacích jednotlivých středních škol.

Dotazník viz. příloha č. 1

Hodnotící stupnice

ano

ne

nevím

Přesné vymezení jevů

plně vyhovující

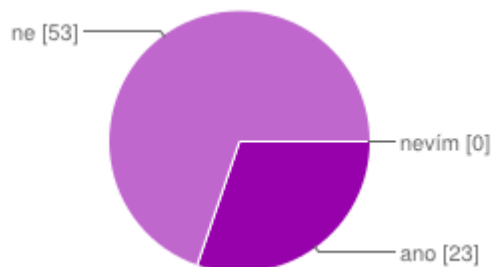
nevyhovující

nemohu posoudit

5.3.1 Vyhodnocení jednotlivých uzavřených otázek

1. Je provozní dotace dostačující pro provoz školy?

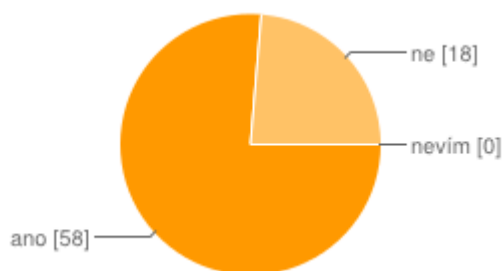
Hodnocení	ano	ne	nevím
Počet	23	53	0
Procenta	30%	70%	0%

Provozní dotace je dostačující pro 30 % škol. Tyto školy nemusejí hledat jiné zdroje financování. Předpokládám tedy, že provozní dotace pokryje veškeré náklady na energie, opravy a údržbu, služby a ostatní náklady. V dotazníkovém šetření jsem oslovovala střední školy zřizované krajem. Nezjišťovala jsem velikost školy nebo vybavenost školy. Při širším výzkumu by bylo zajímavé zjistit, jakým typům škol, s jakým zaměřením, jakou velikostí nebo vybaveností, provozní dotace pokryje veškeré provozní náklady školy.

2. Je provozní dotace závislá na počtu žáků ve škole?

Hodnocení	ano	ne	nevím
Počet	58	18	0
Procenta	76%	24%	0%

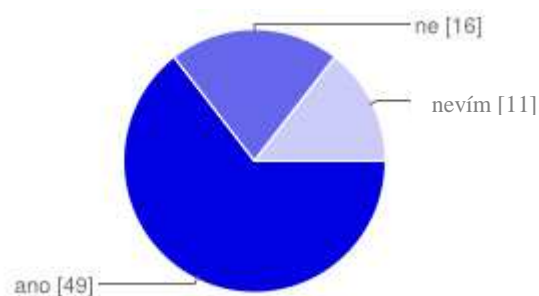

V 76 % škol je provozní dotace závislá na počtu žáků ve škole. Se snížením počtu žáků, dochází i k ponížení příspěvku na provoz. Z dlouhodobého hlediska tento stav může být pro školu likvidační. Pokud bychom se na problém dívali z hlediska zřizovatele, mohlo by to vypadat asi takto. Žáků ve škole ubylo, ve škole se bude méně topit, méně svítit, méně uklízet, revize budou probíhat s delší frekvencí apod. S poklesem žáků ve třídách, ale bohužel nedojde k výraznému snížení nákladů na běžný provoz školy.

Provozní dotaci podle jiných kritérií než je počet žáků dostává 24 % škol. Zřizovatelé zohledňují, zda školy mají vlastní budovy, nebo jsou v pronájmech. Dalším měřítkem může být i stav budov, budovy historické, novostavby, rozdílné náklady na energie apod.

3. Při sestavování rozpočtu využíváte jiných zdrojů kromě příspěvku zřizovatele?

Hodnocení	ano	ne	nevím
Počet	49	16	11
Procenta	64%	21%	15%

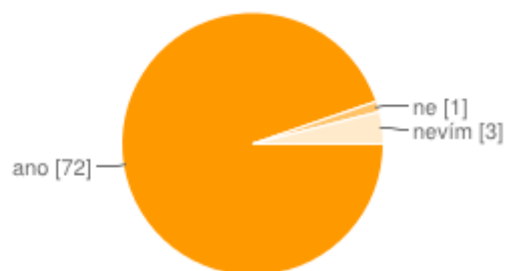
Při sestavování rozpočtu organizace vycházejí z předpokládaných příjmů. Čím menší příjmy, tím menší vydání. 64 % škol uvedlo, že v rozpočtu předpokládají využití jiných zdrojů než je příspěvek zřizovatele. Většina škol nevystačí z provozní dotací, kterou poskytuje zřizovatel.

21 % škol při plánování rozpočtu nepočítá s ostatními zdroji.

15 % dotazovaných odpovědělo, že neví. Tato odpověď je překvapivá, mohla by znamenat, že škola nesestavuje rozpočet, nebo že dotazovaný se rozpočtem nezabývá a pro odpověď nemá dostatek informací.

4. Náklady na energie hradíte z provozní dotace?

Hodnocení	ano	ne	nevím
Počet	72	1	3
Procenta	95%	1%	4%

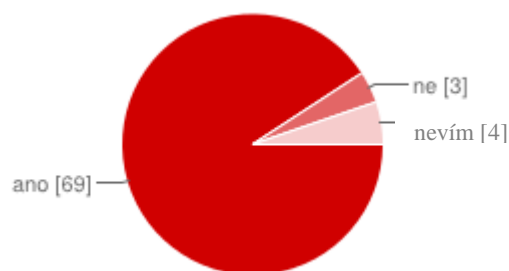
Největším nákladem většiny škol jsou náklady na energie. Zřizovatel hradí energie v 95 % z provozní dotace. Tento stav je přirozený a správný. Zajištění tepla, světla a vody musí být v režii zřizovatele.

1 % dotazovatelů uvedlo, že energii hradí i z jiných zdrojů, např. z doplňkové činnosti.

4 % škol uvedlo, že neví, zda je energie hrazena z provozní dotace. Odpověď si vysvětlují tím, že v době šetření neměl dotazovaný dostatek informací ke kladné nebo záporné odpovědi.

5. Náklady na kancelářské a úklidové potřeby hradíte z provozní dotace?

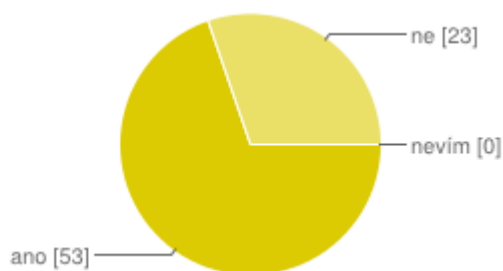
Hodnocení	ano	ne	nevím
Počet	69	3	4
Procenta	91%	4%	5%

Náklady na kancelářské a úklidové prostředky z provozní dotace financuje 91 % respondentů. Kancelářské a úklidové prostředky jsou důležité pro zajištění chodu školy, tomu také odpovídá financování.

6. Využíváte pronájmů jako zdroje příjmů hlavní činnosti?

Hodnocení	ano	ne	nevím
Počet	53	23	0
Procenta	70%	30%	0%

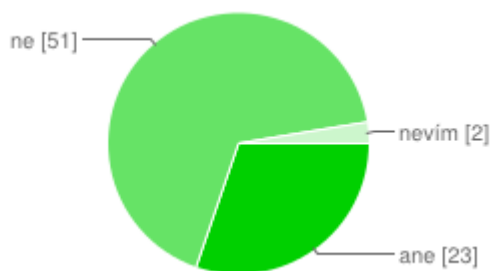

Pronájem jsou významným příjmem hlavní činnosti. 70 % dotazovaných škol uvedlo, že jsou pronájem jejich zdrojem příjmů. Pokud je využívají v hlavní činnosti, mohou finanční prostředky použít během roku, v kterém tyto příjmy získaly.

30 % nevyužívá pronájemů v hlavní činnosti, využívá je v doplňkové činnosti, viz. odpověď v otázce č. 18 – obory doplňkové činnosti. Pronájem nebytových prostor a učeben v doplňkové činnosti uvedlo 23 respondentů.

7. Využíváte produktivní práce žáků jako zdroje příjmů?

Hodnocení	ano	ne	nevím
Počet	23	51	2
Procenta	30%	67%	3%

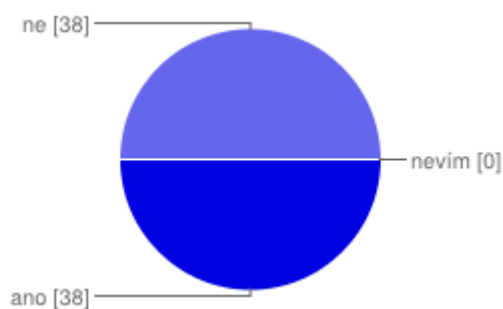

30 % škol využívá produktivní práce žáků jako zdroje příjmů. Produktivní činnosti žáků mohou využívat pouze střední odborné školy, které poskytují střední vzdělání s výučním listem. Jedná se především o žáky kuchaře, číšníky, cukráře, instalatéry, zedníky, automechaniky, klempíře, truhláře apod. Žáci učňovských oborů v rámci praxe mohou vykonávat produktivní činnost, která škole přináší příjem. Žáci samozřejmě za tuto činnost dostávají odměnu.

3 % respondentů neví, zda produktivní činnost je zdrojem příjmů školy. Zřejmě se s tímto termínem nesetkali.

8. Jsou sponzorské dary zdrojem Vašich příjmů?

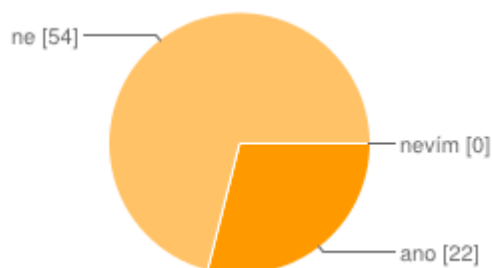
Hodnocení	ano	ne	nevím
Počet	38	38	0
Procenta	50%	50%	0%

Zajímavá je skutečnost, že polovina dotazovaných dostává sponzorské dary a polovina nikoliv. Finanční dary mohou být významnou položkou v příjmech organizace. Je velice obtížné zajistit jakýkoliv dar k financování školství. Školy přijímají i nepeněžní dary, například k financování odborného výcviku. Příjem i použití sponzorských darů schvaluje zřizovatel.

9. Jste plátcí DPH?

Hodnocení	ano	ne	nevím
Počet	22	54	0
Procenta	29%	71%	0%

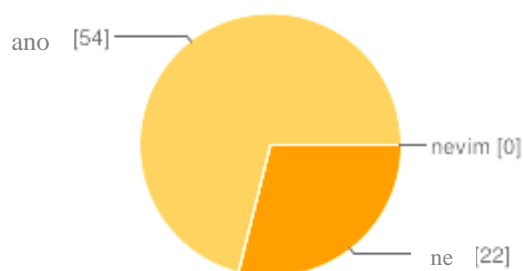
29 % škol jsou plátcí DPH. Školy nebyly zřízeny za účelem podnikání. Výchova a vzdělávání nespádají do režimu DPH - jsou od daně osvobozeny. Protože školy pronajímají nebytové prostory, provozují doplňkovou činnost, obrat škol mnohdy přesáhne 1 milion Kč za rok a musí se proto registrovat jako plátcí DPH.

71 % škol nejsou plátcí DPH, nedosáhly výše zmiňovaného obratu k registraci DPH.

Podrobnosti u odpovědi na otázku č. 16.

10. Používáte investiční fond k financování investic?

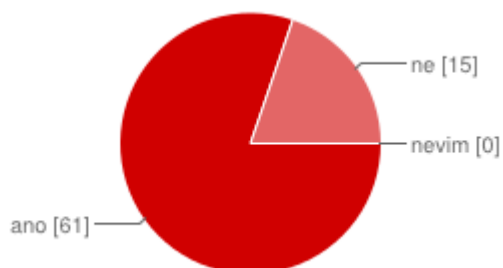
Hodnocení	ano	ne	nevím
Počet	54	22	0
Procenta	71%	29%	0%

71 % škol čerpá investiční fond k financování investičních potřeb a k financování oprav a údržby svého majetku. Pokud školy tvoří odpisy, převádí prostředky do investičního fondu. Investiční fond musí být samozřejmě i finančně krytý. Se souhlasem zřizovatele mohou školy čerpat IF. 29 % škol IF nečerpá, podrobnosti u odpovědi na otázku č. 17.

11. Čerpáte rezervní fond?

Hodnocení	ano	ne	nevím
Počet	61	15	0
Procenta	80%	20%	0%

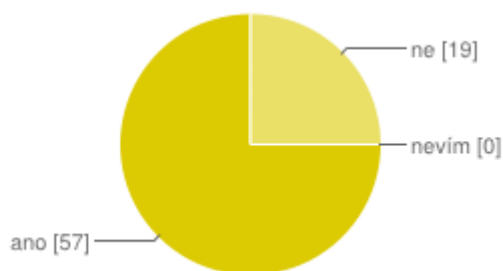

80 % škol čerpá finanční prostředky rezervního fondu. Rezervní fond může být použit např. k vyrovnání ztráty z minulých let (viz. podkapitola 2.6.2 Rezervní fond). Pokud školy obdržely finanční dary, musí provést čerpání v rámci RF.

20 % škol nečerpá RF. Důvodem může být, že nebyly ve ztrátě, že nepotřebovaly čerpat RF. Dalším důvodem je nedostatek finančních prostředků na RF.

12. Provozujete doplňkovou činnost?

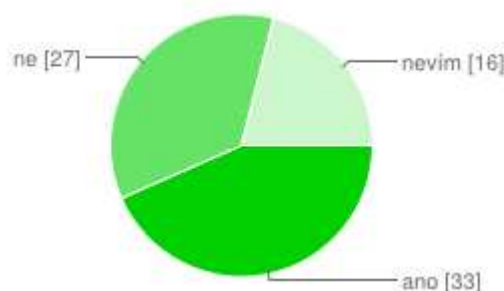
Hodnocení	ano	ne	nevím
Počet	57	19	0
Procenta	75%	25%	0%

Velké množství škol a to 75 % provozuje doplňkovou činnost. Poptávka po službách, které školy mohou nabídnout je velká. Školy k podnikání nutí ekonomická situace. Samozřejmě to přispívá i k propagaci školy. Škola je vidět, ví se o ní. Doplňková činnost navazuje na činnost hlavní. Podrobnosti u odpovědi na otázku č. 18.

13. Jsou ředitelé škol motivováni k hledání jiných zdrojů financování?

Hodnocení	ano	ne	nevím
Počet	33	27	16
Procenta	43%	36%	21%

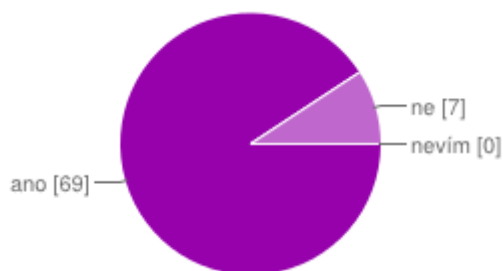
43 % ředitelů odpovědělo, že jsou motivováni k hledání jiných zdrojů. Největší motivací je finanční ohodnocení. Ředitelé škol mohou být finančně ohodnoceni podle výsledku hospodaření. Další motivací je, že z ostatních zdrojů je možné vybavit školní zařízení učeben, kabinetů, kanceláří apod. V takto vybavených prostorách se zaměstnancům i žákům lépe pracuje. Zřizovatel většinou vydání finančních prostředků z vlastní činnosti nijak neovlivňuje.

36 % ředitelů uvedlo, že nejsou motivováni k hledání jiných zdrojů financování;. Zřizovatel ředitele žádným způsobem nepodporuje a nenutí k hledání jiných zdrojů.

16 % uvedlo, že neví, zda jsou nějakým způsobem motivováni k hledání jiných zdrojů financování. Může to znamenat, že ředitelé nevědí, za co dostávají finanční odměny a necítí podporu zřizovatele.

14. Vedete podvojně u etnictv ı?

Hodnocení	ano	ne	nevím
Počet	69	7	0
Procenta	91%	9%	0%

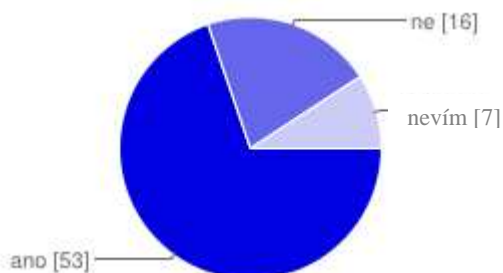

91 %  kol vede podvojně u etnictv ı (u etn ı p ıpady se zaznamenávají podvojným z pısem). Způsob vedení u etnictv ı je dán zákonem o u etnictv ı. Úkolem u etnictv ı je podat věrný a poctivý obraz hospodaření v p ıspěvkov e organizaci. V u etnictv ı se zaznamenávají veškeré ekonomické informace o organizaci.   etnictv ı podává přehled o pohledávkách a závazcích, o nákladech a výnosech, o výsledku hospodaření. Z u etn ıch výkazů škola i z řizovatel zjistí veškerý stav majetku a závazků  , zůstatky na peněžních účtech, stavy fondů   a stav na podrozvahové evidenci. Dle   1 zákona  . 563/1991 Sb., o u etnictv ı, v platném znění, ve chny p avnick e osoby i p ıspěvkov e organizace jsou povinny vést u etnictv ı podle tohoto zákona.

9 % škol uvedlo, že nevede podvojně u etnictv ı. Ze zákona jsou ve chny p ıspěvkov e organizace povinn e v st podvojně u etnictv ı. Záporná odpověď spíše vyjadřuje neznalost stavu věci, respondent v dob e odpovědi neved el možnosti vedení u etnictv ı.

15. Vydává V   z řizovatel metodiku k financování, jednotnou účtovou osnovu apod.?

Hodnocení	ano	ne	nevím
Počet	53	16	7
Procenta	70%	21%	9%

70 % škol dostává od svého zřizovatele metodiku k financování, jednotnou účtovou osnovu nebo jinou metodiku k hospodaření. Toto procento je relativně vysoké, i když ne dostačující. Všichni zřizovatelé by měli své příspěvkové organizace metodicky vést. Školy by v rámci jednoho zřizovatele měly účtovat na stejných účtech. Mohla by být vydána jednotná metodika např. k účtování, k inventarizaci, k sestavování rozpočtu, jednotná účtová osnova.

5.3.2 Vyhodnocení otevřených otázek

16. Z jakého důvodu jste se stali plátcí DPH?

Otázka navazuje na otázku č. 9.

22 škol uvedlo, že jsou plátcí DPH. Z toho 19 škol se stalo plátcí DPH z důvodu vysokého ročního obratu. 3 školy se dobrovolně přihlásily k registraci DPH z důvodu, že předpokládaly v blízké době vysoký obrat. Při prodeji výrobků a služeb plátcům DPH požadují tito plátcí odpočet DPH. Jedna z dotazovaných škol uvedla obrat přes 4 miliony Kč.

Výhodou plátce DPH je, že škola má nižší pořizovací náklady při nákupu materiálu a majetku z důvodu uplatnění nároku na odpočet daně na vstupu u ekonomických činností.

Nevýhodou je velká administrativní zátěž a neustále se měnící právní normy týkající se zákona o DPH. Pokud škola použije přijatá zdanitelná plnění k ekonomické činnosti a současně k činnosti, které s ní nesouvisí, musí provést odpočet daně v poměrné části. Škola musí důsledně rozdělovat ekonomickou činnost a činnost související s výchovou a vzděláváním.

17. Uveďte důvod, proč nepoužíváte investiční fond?

Otázka navazuje na otázku č. 10.

22 organizací ze 76 uvedlo, že nečerpá investiční fond. 7 škol odvádí veškeré prostředky IF zřizovateli. Další 3 školy odvádí zřizovateli až 80 % IF. 3 školy uvedly, že nemají krytý IF finančními prostředky a to z toho důvodu, že jim zřizovatel odpisy nehradí. 3 školám zřizovatel nepovoluje čerpání IF. 1 škola odpověděla, že nebylo třeba čerpat IF. Nulový IF vykazalo 5 škol (netvoří odpisy).

Důvod proč škola nečerpá IF	Počet	Procento
Odvod IF zřizovateli	7	31
Odvod 80 % IF zřizovateli	3	14
IF není krytý-zřizovatel nehradí odpisy	3	14
Zřizovatel nepovoluje čerpání IF	3	14
Škola nepotřebovala čerpat IF	1	4
IF - nulový	5	23
Celkem	22	100

Pokud zřizovatel nepovolí čerpání investičního fondu, nemohou organizace tento fond čerpat. 45 % organizací (počítáno ze škol, které nečerpají IF) odvádí úplně nebo částečně finanční prostředky zřizovateli. Zřizovatel touto formou získává finanční prostředky, které může použít k investičním dotacím pro své příspěvkové organizace. Bohužel školy díky těmto odvodům nemůžou čerpat prostředky ani na opravy budov a majetku. Nákup investic samozřejmě také není možný. U středních škol je tato situace velice nepříjemná. Např. odborné školy vyučující automechaniky, zedníky, instalatéry, ale i kuchaře, cukráře a řadu dalších oborů, nemohou investovat do svého vybavení nutného pro výuku technických i jiných oborů. Řada škol své vybavení pro výuku a provoz školy nemůže obnovovat, proto stávající vybavení musí udržovat v provozuschopném stavu co nejdéle.

Nejvíce zarážející je, že 14 % škol, nedostává finanční prostředky na úhradu odpisů. Zřizovatel v příspěvku na provoz nehradí finanční prostředky na odpisy, které musí organizace účtovat do nákladů na základě odpisového plánu. V důsledku toho je IF finančně nekrytý, a nelze z něho čerpat. Nevím, zda je tento způsob ze strany zřizovatele správný.

Dalším 14 % škol zřizovatel nepovoluje žádné čerpání – předpoklad možného budoucího čerpání, například v případě havárie. 4 % škol čerpat IF nepotřebovalo. 23 % škol uvedlo, že IF je nulový, zřejmě menší školy, které netvoří odpisy, proto IF nemají.

18. Uveďte obory doplňkové činnosti?

Otázka navazuje na otázku č. 12.

Okruh doplňkové činnosti u dotazovaných škol je velice rozmanitý.

Předmět doplňkové činnosti	Počet živnostenských listů
hostinská činnost	30
školení a kurzy	29
pronájem	23
ubytovací činnost	22
kovoobrábění a kovovýroba	5
reklamní činnost	3
nákup a prodej	3
údržba elektrického zařízení	2
oprava silničních vozidel	2
oprava karosérií	2
autoškola	2
poradenská a konzultační činnost	2
lektorská činnost	1
projektová činnost	1
zámečnictví	1
zednictví	1
truhlářské práce	1
dřevovýroba	1
služby pro hospodaření v lesích a myslivost	1
kadeřnictví	1
divadlo	1
výstavnictví	1
publikační činnost	1

57 škol z počtu 76 (školy, které odpověděly v dotazníkovém šetření) provozuje doplňkovou činnost. Největší počet živnostenských listů je vystaven na hostinskou činnost. Provozování této činnosti uvedlo 30 škol. Hostinskou činnost střední školy provozují z důvodu dobrého vybavení školních kuchyní a odborných učeben pro výuku kuchařů a cukrářů. Školy svou vybaveností mohou konkurovat ostatním zařízením. Pokud školy vyučují kuchaře, číšníky a cukráře, také disponují kvalifikovaným a odborně vzdělaným personálem k hostinské činnosti.

Většina škol provozuje různé vzdělávací kurzy, školení a akreditované kurzy pro dospělé (29 škol). Kurzy a školení přímo navazují na hlavní činnost, pro kterou je škola zřízena. Nevzdělávají se zde pouze žáci, ale i dospělí a senioři.

Pronájem nebytových prostor, učeben a tělocvičen uvedlo 23 škol. Další činností, která je ve velké míře zastoupena, je ubytovací činnost - 22 škol. Součástí většiny středních škol je i domov mládeže. Školy proto o víkendech a prázdninách poskytují ubytovací služby, se kterými souvisí i stravování (hostinská činnost).

Dotazované školy uvedly velké množství různých oborů doplňkové činnosti, viz. tabulka. Jedna z dotazovaných škol odpověděla, že má 20 živností volných, 2 vázané a 1 koncesovanou.

Velká škála živnostenských oprávnění kopíruje obory středních škol v České republice. Střední školy provozují živnosti v oborech podobných těm, které vyučují ve své hlavní činnosti. K těmto oborům mají potřebné technické vybavení a kvalifikované pracovníky s dlouholetými zkušenostmi. Pro školu i zaměstnance je doplňková činnost výrazným zdrojem příjmů.

5.3.3 Celkové zhodnocení dotazníkového šetření

V provedeném výzkumném šetření v rámci České republiky jsem oslovila celkem 336 středních škol, které jsou zřizovány krajem. Návratnost dotazníků byla velice nízká. Údaje, z kterých jsem vycházela ve výzkumném šetření, jsem zpracovávala pouze ze 76 obdržených dotazníků, vyjádřeno v procentech 23. Toto procento je velice malé. Výsledky šetření se nedají zobecnit na celou Českou republiku. K výzkumnému šetření širšího rozsahu by bylo potřeba většího časového horizontu a dotazníky rozeslat opakovaně.

V provedeném výzkumném šetření jsem zjistila, že většina škol dostává provozní dotaci normativně na základě počtu žáků. Většině škol dotace poskytnutá zřizovatelem na provozní výdaje nepokryje veškeré náklady související s provozem střední školy. Proto musí využívat i ostatní zdroje příjmů. Již při plánování rozpočtu školy počítají s vlastními zdroji příjmů. Významným zdrojem příjmů hlavní i vedlejší činnosti u všech respondentů jsou pronájmy nebytových prostor. Dalším zdrojem příjmů je produktivní činnost žáků a sponzorské dary.

Doplňkovou činnost provozuje většina škol v různých oborech. Nejvíce zastoupeny jsou živnostenské listy vystavené na hostinskou a ubytovací činnost. Příjmy z doplňkové činnosti jsou pro školy významným zdrojem příjmů. Třetina škol jsou plátcí DPH. Školám plátcovství DPH přináší velkou administrativní zátěž. Je třeba např. vést daňovou evidenci, vypočítat zálohový a roční vypořádací koeficient, vystavovat daňové doklady, podávat daňové přiznání, zaplatit daň. Školy, které jsou plátcí DPH, jsou pro potenciální zákazníky atraktivnější, protože mohou uplatnit odpočet DPH.

Střední školy, které vyplnily a následně odeslaly dotazník, přistupovaly k vyplnění dotazníku velice zodpovědně. Zejména v otevřených otázkách k investičnímu fondu a k doplňkové činnosti podrobně rozepisovaly své problémy i své úspěchy.

Závěr

Hlavním cílem bakalářské práce je vysvětlení odborných ekonomických pojmů v oblastí financování středních škol a analýza financování provozních nákladů středních škol v České republice. Tato problematika je obsažena v teoretické části, kde jsou vysvětleny odborné termíny a je proveden rozbor financování středních škol. Základním zdrojem příjmů provozních nákladů středních škol jsou prostředky získané od zřizovatele určené k financování provozních nákladů organizace. Dalšími příjmy středních škol jsou prostředky získané vlastní činností, prostředky z fondů EU a prostředky fondů, které školy tvoří. Významným zdrojem příjmů většiny škol je doplňková činnost, která je u středních škol velice rozmanitá. Z důvodu velkých vlastních příjmů se školy stávají plátcí DPH. Tato skutečnost také ovlivňuje hospodaření škol.

V další kapitole bakalářské práce jsem se zabývala sestavováním rozpočtu. Provedla jsem rozbor nejvýznamnějších nákladů a výnosů, které ovlivňují sestavování rozpočtu.

V praktické části výzkumného šetření jsem zjišťovala, zda ředitelé škol využívají k financování svých škol všechny dostupné zdroje nebo zda je pro provoz školy dostatečný příspěvek zřizovatele a zda je závislý na počtu žáků.

V rámci oslovených škol jsem zjistila, že 30 % škol, které odpověděly v dotazníkovém šetření, vystačí s dotací od zřizovatele. Velký počet škol, které nepotřebují jiné zdroje financování, je překvapující. Uvedené školy nehledají jiné zdroje financování, protože zřejmě nemusí, mají dostatek žáků, a tím i dostatek financí. Netíží je finanční nedostatek nebo nechtějí hledat nové zdroje financování nebo nevědí, že jsou i jiné možnosti financování školy než provozní dotace.

Většina zřizovatelů stanoví provozní dotaci na základě počtu žáků. Tato metoda je zcela na rozhodnutí zřizovatele. Zřizovatelé si určují vlastní kritéria, normativy provozních výdajů, na základě kterých stanoví provozní dotaci. Podle dotazníkového šetření pouze jedné čtvrtině škol zřizovatelé stanovují provozní dotaci podle jiného měřítka, než je počet žáků.

Velká část škol naopak využívá podle možností finanční zdroje, které se na trhu nabízejí. Všechny dotazované školy pronajímají své prostory, ať už se jedná o tělocvičny, odborné učebny, ale i nebytové prostory určené k dlouhodobým pronájmům. Většina škol, tj. 70 %, pronájem provozuje ve své hlavní činnosti. Předpokládala jsem, že pokud školy pronajímají nemovitosti, jsou výnosy z pronájmů příjmem organizace v hlavní činnosti. V dotazníkovém šetření jsem zjistila, že 23 škol, tj. 30 % škol, které se zúčastnily dotazníkového šetření, uskutečňuje pronájem v doplňkové činnosti.

Dalším příjmem hlavní činnosti středních odborných škol jsou příjmy z produktivní činnosti žáků v praktickém vyučování. Příjmy z produktivních činností žáků jsou typické pro

tzv. „učňovské školství“. V mnoha případech jsou tyto příjmy významným zdrojem příjmů školy.

Sponzorské dary uvedlo jako příjem polovina škol. Je pozitivní, že školy dokáží na financování svých činností najít sponzora ochotného financovat některé činnosti ve školách. Některé školy také uvedly jako příjem projekty OPVK a různé granty. V dotazníkovém šetření jsem se na tuto oblast nezaměřovala.

75 % škol provozuje doplňkovou činnost, která je významným zdrojem příjmů. Doplňková činnost navazuje na činnost hlavní. Školy, které disponují školní kuchyní, jídelnou a domovem mládeže, provozují doplňkovou činnost v těchto oborech. Většina škol poskytuje různé akreditované kurzy a školení orientovaná na vzdělávání žáků i dospělých. Rozmanitost doplňkové činnosti u středních škol je veliká. Mnoho škol má více živnostenských listů. Živnostenské listy odrážejí obory středního vzdělávání, které školy nabízejí. Doplňková činnost kopíruje vyučované obory.

Téměř třetina škol, které se zúčastnily dotazníkového šetření, jsou plátcí DPH. Školy jako plátcí DPH jsou pro odběratele daleko atraktivnější než neplátcí. Služby a výrobky od plátců jsou levnější, protože si mohou uplatnit odpočet DPH. Školám - plátcům DPH přináší odpočet DPH zisk. Mohou nakupovat materiál levněji z důvodu uplatnění odpočtu DPH u ekonomických činností.

S registrací k DPH je spojena velká administrativní zátěž. Školy musí vést daňovou evidenci, rozlišovat zda realizovaná plnění, pokud jsou předmětem daně, jsou podle charakteru plnění zdanitelná nebo osvobozená od daně. Pokud škola eviduje přijatá zdanitelná plnění, která jsou uskutečňovaná současně pro ekonomickou činnost a současně pro plnění osvobozená, musí uplatnit nárok na odpočet daně v poměrné výši. V daňovém přiznání za poslední zdaňovací období plátce musí vypočítat tzv. vypořádací koeficient. Školy jsou povinné podat daňové přiznání k DPH, jsou povinné přiznat a zaplatit daň. Nutností je důkladná znalost zákona o DPH, který je často novelizován.

Na financování středních škol má vliv mnoho faktorů. Ve výzkumném šetření jsem neobsáhla všechny vlivy, které financování středních škol ovlivňují. Financování je závislé na počtu žáků, velikosti školy, místu umístění školy, stavu budov, technickém vybavení a mnoha dalších okolnostech. Tyto skutečnosti jsem v dotazníkovém šetření nezjišťovala.

Z provedeného výzkumného šetření vyplývá, že v dnešních školách nelze spoléhat při financování provozních nákladů pouze na dotaci od zřizovatele. Většina škol využívá možností, které tržní hospodářství nabízí. Současná školská politika vyžaduje od škol vlastní

aktivitu a iniciativu v získávání a zajišťování dostatečného objemu finančních prostředků do svých rozpočtů.

Školám, které hospodaří pouze s dotací zřizovatele, bych doporučila hledat i jiné zdroje financování. Finanční nezávislost na zřizovateli umožňuje školám se více rozvíjet. V rámci svých finančních možností mohou rozhodovat např. o pořízení svého vybavení, o opravách a údržbě a o celkovém rozvoji školy.

Financování středních škol vychází z mnoha zákonů a vyhlášek. Většina zákonů se každý rok novelizuje, některé i během kalendářního roku. To samozřejmě ztěžuje řízení v ekonomické oblasti. Ředitel školy musí dostatečně znát zákonné normy týkající se financování, aby mohl správně a úspěšně řídit školu. Zásadní informace o změnách zákonů v oblasti financování by mohly být sdělovány zřizovatelem. Bohužel 21 % respondentů odpovědělo, že metodiku k financování od zřizovatele nedostává. Myslím si, že tento stav není správný.

Závěrečná práce přináší vysvětlení odborných pojmů v oblasti financování. Podává základní přehled o systému financování středních škol s poukázáním na možnosti vícezdrojového financování. Je zde popsán způsob sestavování rozpočtu, vysvětlena problematika daně z přidané hodnoty a jsou zde popsány možnosti získávání prostředků v doplňkové činnosti.

Předkládaná závěrečná práce přináší základní orientaci v ekonomické činnosti v oblasti financování středních škol pro začínající ředitele škol a ekonomické pracovníky.

Použitá literatura

FITŘÍKOVÁ, D.; MUSILOVÁ, L. *DPH ve školství od roku 2010*. 3. aktualizované vydání. Karviná: Paris. 2010. ISBN 978-80-87173-11-4

KALOUS, J.; VESELÝ, A. (editoři). *Teorie a nástroje vzdělávací politiky. Vzdělávací politika České republiky v globálním kontextu. Vybrané problémy vzdělávací politiky*. Praha: Nakladatelství Karolinum. 2006. ISBN 80-246-1259-3 (soubor)

LIBNAROVÁ, A. *FKSP ve školství otázky a odpovědi*. Karviná: Paris. 2008. ISBN 978-80-87173-01-5

NOVÁKOVÁ, Št. *Účetnictví příspěvkových organizací od 1. 1. 2010* (sbírka souvztažností s výkladem). Praha: Intes, 2010. ISBN 978-80-904560-0-6

PROVAZNÍKOVÁ, R. *Financování měst, obcí a regionů teorie a praxe*. 2. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: GRADA Publishing. 2009. ISBN 978-80-247-2789-9

WALTEROVÁ, El. a kol. *Úloha školy v rozvoji vzdělanosti*. 1. díl. Brno: Paido, 2004. ISBN 80-7315-083-2

INTERNETOVÉ ZDROJE

<<http://www.csicr.cz>>

<<http://www.msmt.cz>>

<<http://www.msmt.cz/vzdelavani/rejstrik-skol-a-skolskych-zarizeni-5>>

<<http://www.msmt.cz/ekonomika-skolstvi/szu>>

<<http://www.msmt.cz/ekonomika-skolstvi/rozpocet-kapitoly-msmt>>

<<http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy/eu-penize-skolam>>

<<http://www.kr-ustecky.cz>>

PRÁVNÍ NORMY

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 472/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech (rozpočtová pravidla)

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška č. 410/2009 Sb. kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění vyhlášky č. 403/2011 Sb., ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 586/1992 Sb., o dani z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 445/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Zkratky:

a.s.	akciová společnost
ČR	Česká republika
DČ	doplňková činnost
DHM	drobný hmotný majetek
DNM	drobný nehmotný majetek
DPH	daň z přidané hodnoty
EU	Evropská unie
FKSP	fond kulturních a sociálních potřeb
FO	fond odměn
FP	finanční plán
HČ	hlavní činnost
IF	investiční fond
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
PO	příspěvkové organizace
OPVK	operační program Vzdělání pro konkurenceschopnost
RF	rezervní fond
Sb.	sbírka
SOU	střední odborné učiliště
SR	státní rozpočet
s.r.o.	společnost s ručením omezením
v.o.s.	veřejná obchodní společnost

Přílohy

Příloha č. 1 Dotazník pro ředitele škol

Vážení kolegové,
jsem studentem 3. ročníku bakalářského studia na Karlově univerzitě oboru Školský management. K ukončení tohoto studia je nutné vypracovat bakalářskou práci. Jako téma práce jsem si zvolila "Možnosti financování provozních nákladů středních škol". K této práci je třeba průzkum na středních školách. Dovoluji si Vás touto cestou požádat o pomoc a spolupráci. V tomto emailu je odkaz na jednoduchý dotazník na téma mojí bakalářské práce. Případné jeho vyplnění Vám zabere pár minut. Děkuji Vám za Vaši pomoc. Pokud budete mít nějaké dotazy k mé osobě nebo k bakalářské práci, můžete mě kontaktovat na tomto emailu.

Marie Moníková

1. Je provozní dotace dostačující pro provoz školy?

- ano
- ne
- nevím

2. Je provozní dotace závislá na počtu žáků ve škole?

- ano
- ne
- nevím

3. Při sestavování rozpočtu využíváte jiných zdrojů kromě příspěvku zřizovatele?

- ano
- ne
- nevím

4. Náklady na energie hradíte z provozní dotace?

- ano
- ne
- nevím

5. Náklady na kancelářské a úklidové potřeby hradíte z provozní dotace?

- ano
- ne
- nevím

6. Využíváte pronájmů jako zdroje příjmů hlavní činnosti?

- ano
- ne

- nevíím

7. Využíváte produktivní práce žáků jako zdroje příjmů?

- ano
- ne
- nevíím

8. Jsou sponzorské dary zdrojem Vašich příjmů?

- ano
- ne
- nevíím

9. Jste plátcí DPH?

- ano
- ne
- nevíím

10. Používáte investiční fond k financování investic?

- ano
- ne
- nevíím

12. Provozujete doplňkovou činnost?

- ano
- ne
- nevíím

13. Jsou ředitelé škol motivováni k hledání jiných zdrojů financování?

- ano
- ne
- nevíím

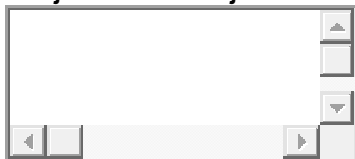
14. Vedete podvojně účetnictví?

- ano
- ne
- nevíím

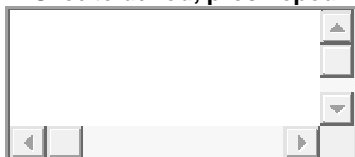
15. Vydává Váš zřizovatel metodiku k financování, jednotnou účtovou osnovu apod.?

- ano
- ne
- nevíím

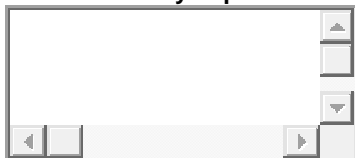
16. Z jakého důvodu jste se stali plátcí DPH?(dobrovolný plátce nebo vysoký roční)

An empty rectangular text input field with a light gray border. It features a vertical scrollbar on the right side and a horizontal scrollbar at the bottom, both with standard arrow and track icons.

17. Uvedte důvod, proč nepoužíváte investiční fond?

An empty rectangular text input field with a light gray border. It features a vertical scrollbar on the right side and a horizontal scrollbar at the bottom, both with standard arrow and track icons.

18. Uvedte obory doplňkové činnosti?

An empty rectangular text input field with a light gray border. It features a vertical scrollbar on the right side and a horizontal scrollbar at the bottom, both with standard arrow and track icons.